

Štev. 7.

V Celoveu 15. julija 1866.

XV. tečaj.

Homilija za 10. pobinkošno nedeljo.

„Dva človeka sta šla v tempel molit, eden farizej in eden cestinar.“
Luk. 18, 10.

V v o d.

Kar se v današnjem svetem evangelju bere, govoril je gospod Jezus v jeruzalemskem tempelnu v praznik cerkvenega posvečevanja. S kratko pridigo je ljubi Zveličar hotel svoje poslušavce podučevati, kakošna mora biti molitev, da bo Bogu všečna in da jo bo uslišal. Iz tega namena je govoril o napačni in pomanjkljivi farizejevi molitvi, potlej pa o dobri molitvi cestninarjevi. „To je povedal nekterim, ki so sami v sebe zaupali, da so pravični in so druge zaničevali.“

Prilika današnjega sv. evangelja nas svari, v sebe preveč zaupati ter nas opominja, naj vse zaupanje v Boga stavimo; zakaj človek nima nič dobrega, česar bi ne bil od Boga prejel. Ne delajmo se pravičnih; zakaj noben človek ne vé, ali je pred Bogom sovraštva ali ljubezni vreden. Varujmo se pa tudi kakega človeka zaničevati, ker je mogoče, da bo kmali pred Bogom več vreden tisti, ki ga zdaj zaničujemo, kakor mi.

Toliko sem vam hotel povedati, predno začnem razlagati današnje evangelje, ki nam predstavlja

I. Molitev farizejevo.

II. Molitev cestninarjevo.

Začnimo tedaj v imenu Jezusovem in poslušajte pazljivo!

Razlaga.

I. Molitev farizejeva.

Jezus je povedal svojim poslušavcem sledečo priliko: „Dva človeka sta šla v tempelj molit, eden farizej in eden cestninar.“ — Pri Judih so farizeji sploh za svete ljudi veljali, cestninarji pa za grešnike. Kdo bi tedaj ne nadjal se, da bo farizejeva molitev dobra cestninarjeva pa slaba? Zgodilo se je pa ravno narobe. „Farizej je stal in je sam pri sebi to molil: Bog, zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje, razbojniki, krivičniki, prešestniki, ali tudi kakor ta cestninar. Se postim dvakrat v tednu; dajem desetino od vsega, kar imam.“ Le dobro razločite, kaj je pri tej molitvi napačnega in kaj je hvale vrednega.

1. Prav je bilo, da je šel farizej v tempelj molit; zakaj po preroku Izaiju je Bog rekel v starem zakonu: „Moja hiša bo pri vseh narodih hiša molitve imenovana!“ Kristus, apostoli in drugi svetniki so tudi hodili v tempelj molit. Tempeljni in cerkve se zidajo iz tega namena, da ljudje hodijo vanje molit in službo božjo opravljat, ne pa radovednost past, drugi drugega gledat, posvetne reči obravnavat in kratkočasit se.

Tudi to ni bilo napačno, da se je Bogu zahvalil. Jezus sam se je mnogokrat zahvalil svojemu nebeškemu Očetu; in sv. Pavl opominja vse kristjane, naj se Bogu zahvalujejo; duhovni tudi vsak dan v imenu vsega ljudstva Bogu hvalo dajejo med sveto mašo: „Zahvalujmo se Gospodu svojemu Bogu.“

Da farizej ni bil razbojnik, krivičnik in prešestnik je tudi vse hvale vredno. Bog sam pravi: „Ne prešestuj; ne kradi; ne želi svojega bližnjega blaga.“ „Ki take reči doprinašajo“, pravi sv. apostel Pavl, „ne bodo videli nebeškega kraljestva.“

Tudi se ne more farizeju očitati, da se je v tednu dvakrat postil. Saj se je tudi Kristus postil; saj so se postili tudi svetniki novega in starega zakona in katolijska cerkev zapoveduje, da se moramo tudi mi včasih postiti.

Tudi ni bilo greh, da je farizej od vsega, kar je imel, desetino dajal. Tako so delali najsvetejši možje, Abraham potlej pa Tobija. Desetino odrajtovati zapoveduje božje in človeške zapovedi, posvetne in duhovne postave in sveto evangelje pravi: „Dajte cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega.“ Da je tedaj farizej v cerkev hodil, molil, Bogu hvalo dajal, da se je varoval tatvine, krivice in prešestva, da se je postil in desetino odrajtaval, je vse prav hvale vredno.

2. Kaj pa je bilo vendar napačnega, da je Bog njegovo molitev zavergel? Prevzetnost je bila tista slana, ki mu je sad dobrih del vzela. Napuh je končal njegove dobre dela, ki se je nanje nabral, kakor blato na kolesa, da ni moč voza naprej spraviti. Napuh je bil červ, ki je jedro njegovega dobrega djanja oglodal in končal. Farizej je bil eden izmed tistih, ki sami na-se zaupajo ter se pravične štejejo in druge zaničujejo. Farizej je djal: „Bog, zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje.“ Da bi bil vsaj rekel: kakor nekteri ljudje: — drugi ljudje so pa vsi ljudje; po njegovih mislih so bili torej vsi ljudje hudobni, on sam pa pravičen, glejte, glejte prevzetnega napuha! Farizej se baha, da ni razbojnik, krivičen človek, da ni prešestnik: ali mar nobenega družega greha ni? Ali mar čistiželjnost, nevošljivost in zaničevanje drugih ljudi niso tudi grehi. Kako nečimern je tedaj napuh? — Cestninarja hodi čez ramo pogledovat ter pravi: „Kakor ta-le cestninar.“ Njega šteje med grešnike, ga sodi na vitez in ne pomisli, da se serce tudi največega grešnika more spreobrniti in milost pred Bogom doseči. Kakšen hudobnež je tedaj napuhnjeni človek. Zraven se pa farizej še hvali svojih postov, desetine, ki jo odrajtuje: tedaj ne daje Bogu časti za svoje dobre dela, temuč sebi samemu in ne pomisli, da dobre dela le po milosti božji vrednost dosegajo in torej človek nikoli ne more vedeti, ali so njegove dobre dela Bogu všeč ali ne. Kako prederzen je tedaj napuhnjeni človek?

Ako se hočemo, ljubi moji! obvarovati farizejskega napuha, ne smemo se nikdar grešnikom primerjati, temuč svetnikom in Jezusu Kristusu. Da-si tudi pri drugih pregrehe vidimo, zavoljo napak drugih ljudi mi še nismo brez greha. Če drugi ljudje v pekel grejo, mi nebes še nismo zaslužili. Deset je zapovedi božjih, sedem pa naglavnih grehov. Drugi se morejo pregrešiti zoper to, drugi pa zoper to. Dokler zoper kako zapoved grešimo, dokler nismo povsod čisti in enaki svetnikom in Kristusu: tako dolgo se ne smemo pravične delati ali celo drugih zaničevati.

Zakaj svojega bližnjega zavoljo enega greha zaničuješ? Morebiti ni tako hudoben, kakor ga sodiš, morebiti je svoj greh že obžaloval in zanj pokoro storil; vsaj pri življenji je še in dokler živi, more se tudi poboljšati in spokoriti; ti pa, če si tudi morebiti za zdaj še v resnici pravičen, moreš kmali glokoko pasti: zakaj obsoduješ tedaj človeka, ki še ni zgubljen za nebesa, ker je mogoče, da boš ti še pogubljen? Bodi pobožen in boj se, ker nobeden ne vé, ali je njegova pobožnost Bogu všeča ali ne, ker nobenemu ni znano, ali bo ostal pobožen noter do konca ali ne; zato pravi sv. Pavl: „Delajte za svoje zveličanje v strahu in trepetu.“

Ne pozabite tedaj, da je Bog farizeja zaverigel, ker se je bahal s svojimi dobrimi deli: kakošna se bo še le tistim godila, kateri se celo s svojimi hudobijami bahajo, ki se hvalijo ne z molitvijo in postom, ampak s pijančevanjem, z napuhom, z nečistostjo, s kletvijo in drugimi hudobijami? Ah sv. apostel Peter pravi: „Če bo pravični komaj zveličan, kam bo prišel hudodelnik in grešnik?“ (I. Petr. 4.)

II. Molitev cestninarjeva.

Današnje sveto evangelje ne hvali cestninarja za to, ker je bil grešnik, ampak zato, ker je bil spokornik. Da cestninarjev in drugih očitnih grešnikov Kristus ni v posebni časti imel, posname se lahko iz tega, ker jih je v eno versto deval z neverniki in pagani, rekel je namreč enkrat: „Kdor cerkve ne posluša, naj ti bo kakor pagan ali cestninar.“ (Mat. 18.)

Kaj je pri cestninarju hvale vrednega? Njegova ponižnost in njegova pokora. „In cestninar je od daleč stal; in še oči ni hotel proti nebu vzdigniti; temuč je terkal na svoje persi rekoč: Bog bodi milostljiv meni grešniku.“ Zavoljo njegove spokorne ponižnosti, ali zavoljo njegove ponižne pokore pravi Gospod od njega: „Ta je šel opravičen v svojo hišo uni pa ne.“ Farizejeve dobre dela so bile pred Bogom brez vrednosti zavoljo njegovega napuha; cestninarju pa je Bog grehe odpustil zavoljo njegove ponižnosti; zato Zveličar še te-le besede pristavi: „Kdor se povišuje, bo ponižan; in kdor se ponižuje, bo povišan.“

Svarim vas tedaj, ljubi moji farmani! varujte se napuha in prevzetnosti; zraven pa tudi ravno tako prosim bodite ponižni po izgledu cestninarjevem. Kdo smo pa mi? Grešniki smo. Ne delajmo se tedaj sami pravičnih, ampak spoznajmo, da smo grešniki cestninarju enaki; ker smo tedaj cestninarja posnemali v grehih, posnemali ga bomo pa tudi v pokori.

„Cestninar je stal od dalječ“: revež se ni upal med pobožne stopiti; spoznal se je nevrednega stati blizu altarja ali svetišča. Po njegovem izgledu tudi mi ne bomo iskali prvih prostorov ali sedežev; tudi mi bomo rajši pri zadnjih nego med prvimi, zakaj v nebeškem kraljestvu bodo zadnji prvi in prvi bodo zadnji: „Kdor se ponižuje, bo povišan.“

„Še oči si ni upal proti nebu vzdigniti.“ Sramoval se je namreč svojih grehov, in strah ga je bilo Boga, ki je zoper njega grešil. Tudi mi smo grešili zoper nebesa in zoper Boga, tudi nas

mora biti sram, da si ne bomo upali svojih oči kvišku povzdigniti; vzlasti pa se bomo v cerkvi varovali vse radovednosti, da se ne bomo ozirali po drugih ampak gledali na-se.

„Terkal je na svoje persi“, in spoznal, da je kazni vreden pred Bogom, terkal je na svoje lastne persi, ker ni hotel drugih dolžiti.

Kedar se mi med sveto mašo ali pa v pričo svetega rešnjega Telesa na persi terkamo, moramo se spoznati očitne grešnike, ki smo pred Bogom šibo zaslužili in z duhovnom vred bomo med očitno spovedjo sebe dolžili in molili: „Vse je moja krivica, moja največa krivica, da sem grešil.“

Cestninar je prosil: „Bog bodi meni grešniku milostljiv.“ Čujete li, cestninar govori z Bogom, ne pa sam s sebo, kakor farizej? Cestninar se pogovarja z Bogom, pa ne z ljudmi, kakor nekteri izmed nas, ki rajši v cerkvi čenča ali kake čenče posluša, mesto da bi Bogu čast dajal. Kaj pa je prosil Boga? „Bog bodi meni grešniku milostljiv.“ Želel je reči s temi besedami: „O Bog ne sodi me oistro, zakaj kdo bo čist pred tvojim obličjem. Jaz te ne prosim pravičnosti, ampak usmiljenja; zakaj dobrih del nimam nič, grehov pa veliko in obilno. Grešil sem, pa prizanesi mi, saj objubim v bridkosti svojega serca, da se bom poboljšal.“ Enako tudi mi ne bomo naštevati svojih dobrih del, kakor farizej, ampak enako cestninarju bomo šteli svoje grehe in serčno obžalovali vsaki dan. „Bog! bodi meni grešniku milostljiv“, ta izdibljaj pošiljajmo večkrat v nebesa.

Kratek posnetek današnjega sv. evangelja je ta-le: Varujmo se prevzetnosti in napuha, bodimo ponižni, kakor je bil cestninar in prosimo s potertim sereom Boga za odpuščenje. Ta nauk nam želi Kristus z današnjim svetim evangeljem v serce vcepiti, zato je djal h koncu in v njegovem imenu tudi jaz rečem: „Kdor se povišuje, bo ponižan; in kdor se ponižuje bo povišan.“ Amen.

Homilija za 11. pobinkošno nedeljo.

„Vse je prav storil! gluhim je dal slišati in mutastim govoriti.“ Mark. 7, 37.

V v o d.

Današnje sveto evangelje, ki je polno koristnih naukov, bomo razdelili po osebah, ki jih v njem nahajamo:

I. Najpred se nam bere o človeku, ki je mutast in gluh — njega bomo premišljevali v prvem oddelku.

II. Naš ljubeznjivi gospod Jezus pa mu pomaga s čudežem, da je zopet mogel govoriti in slišati — ovi čudež bomo občudovali v drugem oddelku.

III. V tretjem oddelku pa si bomo jemali v izgled tiste dobre duše iz med zbranem množice, ki jim je Kristusov čudež tako všeč bil, da so djale: „Vse je dobro storil!“

Jaz dobro vem, ljubi moji farmani! da zdaj, ko solnce na polji močno pritiska in delavca vročina mori, lahko trud človeka premaga in da ni nobenemu nemogoče v cerkvi zadremati, če se mu stoži, vzlasti danes, ker soparica nenavadno puhti: vendar predramite se sami; zakaj dobiček, ki vam bo dohajal iz današnje pridige je gotovo vreden, da se nekoliko premagate ter v bran postavite raztresenim mislim in tožljivosti: Jaz tedaj začnem v imenu Jezusovem.

R a z l a g a.

I. Človek, ki je bil gluh in mutast.

„In zopet je šel iz krajev Tira, in je skozi Sidon prišel k galilejskemu morju, sred krajev Desetomestja; in mu pripeljejo gluhnega in mutastega.“

Kdo bi tajil, da je bil ovi človek v resnici v velicih revah? Naj da je imel morda telesne moči in lep život in morebiti tudi

blaga na kupe, bil je vendar-le siromak in usmiljenja vreden revež; zakaj bil je gluhi; imel je sicer ušesa, ali bile so zaperte za vsaki glas; strune rabli glas ni našel poti do njegovega serca; prijazne govorice znaucev in prijatlov so bile mertve zanj; sladke besede očeta in matere, bratov in sester, ki vlivajo tolažbo v ranjeno serce, bile so zanj tihe kakor grob, ki vbogi siroti odgovora ne da, kedar pride molit na zelen hribček, ki pokriva ranjco mater. Bil je pa tudi mutasti; imel je sicer jezik, vendar če je hotel komu povedati, kaj misli, kaj njegovo serce čuti, odpovedal mu je jezik svojo službo.

Nam, ljubi moji! nam je Bog dal dar sluha in dar jezika; brez teh dveh darov bi življenje za nas malo sreče imelo in malo veselja. Vam je mogoče slišati petje, ki spremlja pobožne glase orgel, mogoče slišati vbrane strune, ki zdaj milo tožijo zdaj z veseljem napolnujejo serce človeka, mogoče slišati vesele novice in lepe nauke božje ali nauke, ki nam jih je treba za življenje vsacega dneva. Pa kaj bi bil za nas najkoristnejši nauk, najlepša pesem, najprijaznejša govorica, če bi slišati ne mogli? In dar jezika, kako nam je tudi ta potreben? Brez njega bi ne mogel človek svojih rev živi duši potožiti; bi ne mogel za svet poprašati, bi ne mogel v nevarnosti nikogar na pomoč poklicati, bi ne mogel svoje nedolžnosti braniti zoper krive priče, in koliko drugega bi nam bilo storiti nemogoče, ko bi nam bil Bog odrekel dar sluha in dar jezika.

To moramo mnogokrat prevdariti, da bomo spoznali, kakošno hvaležnost smo Bogu dolžni skazovati, da nam je dal ušesa, ki slišijo in jezik, ki more govoriti.

Veselite se, da dobro slišite in prav govoriti morete: zraven se pa skerbno varujte, da svojega sluha napak ne obračate in da s svojim jezikom tistega ne žalite, ki vam je dal dar sluha in dar jezika. Ko bi vam vtegnile vsečne biti govorice, ki žalijo sramožljivost in lepo obnašanje, govorice, ki se ž njimi črni dobro ime in čast bližnjega, govorice, ki se ž njimi vera zaničuje in božjemu imenu nečast dela, ondi bi bilo boljši za vas, ko bi bili gluhi; brez sluha bi prišli v nebesa: grehi pa, ki jih storite s poslušanjem hudobnih besedi, vtegnejo vas pahniti v pekel. Če radi lažete, če radi svojega bližnjega obirate in glodate, če preklinjate, če z nesramnimi besedami pohujšanje dajete, onda bi bila boljša za vas, ko bi bili mutasti; mutasti bi šli v nebesa: hudobne govorice pa, ki ž njimi žalite Boga in pohujšujete svojega bližnjega, vtegnejo vas pahniti v večni ogenj.

Gotovo nam dobrotljivi Bog ni dal daru jezika in daru posluha, da bi ga z ušesmi in z jezikom žalili. Gotovo dobrotljivi Oče nebeški želi, da bi mi posluh in jezik sebi v prid in Bogu v čast obračali. Kedar je gospod Jezus zbrani množici hotel kako posebno imenitno resnico povedati je časi djal: „Kdor ima ušesa

za slišati, naj posluša.“ (Mat. 11, 15. 13, 9.) Ko je sv. Janez hotel prvim vernim naznaniti božje razodetje jim je pred te-le besede pisal: „Kdor ima kaj ušes, naj čuje, kaj Duh cerkvam pravi.“ (Razod. 2, 7.) Gotovo tedaj ne bote napak obračali svojega posluha, če bote radi poslušali božjo besedo in skerbno čuli na opominjevanje in svarjenje svojih dušnih pastirjev, spovednikov, staršev in predpostavljenih, ki govoré v imenu božjem. Ravno tako bomo tudi dar jezika najbolj porabili, če bomo le to govorili, kar je Bogu v čast in bližnjemu v prid. Z Davidom vred tedaj moramo tudi mi Boga prositi: „Gospod odpri moje ustnice in oznanovale bodo tvojo hvalo.“ (Psl. 50, 17.) In iz keršanske ljubezni ne smemo nikdar molčati, kedar nam bo mogoče, grešnike prijazno posvariti, nevedne podučiti, dvomljivim prav svetovati, žalostne potolažiti in braniti nedolžnost in pravico.

II. Gospod Jezus da gluhemu in mutastemu človeku dar posluha in dar jezika.

Čudom se čudimo čudežu, ki ga Jezus tukaj stori; vse je zanimivo, kar se godi pred čudežem, pri čudežu in po čudežu.

1. „Predno Jezus svojo vsegamogočnost nad tem človekom razodene, vzeme ga zmed množice na stran.“ Glejte Jezusa, ki nam daje zopet izgled posebne ponižnosti; zakaj Gospod ni hotel čudeža storiti v pričo ljudstva, da bi se ne zdelo, da hrepeni po nečimerni časti in človeški hvali. Ker je gospod Jezus tega človeka izmed množice na stran peljal, hotel nam je tudi pokazati, da je potrebno, ako je grešnik volje se spreobrniti, da je potrebno, da gre izmed ljudi na stran, da zapusti hrup ljudi in da se poda v samoto. Žali Bog je le preveč resnica, da človek tako dolgo hudoben ostane, dokler se ne ogiblje hudobnih tovaršij in nevarne grešne prilžnosti. Pa le poskusite enkrat vi, ki živite v grehih in zapustite nekoliko časa tovaršijo, pri kateri ste zgubili svojo nedolžnost ali poštenost; mesto pajdaštva z ljudmi se pridružite Bogu ter ga prosite, da vas razsvetli in da vam s svojo milostjo pomaga; izprašajte svojo vest in preiščite skerbno one kote svojega serca in spovejte se do čistega pri pervej spovedi, ki je nikarte odlašati. Glejte! vabi vas milost Jezusova, ki je pred ozdravljenjem glubomutastega človeka izmed množice na stran peljal, vas ž njim vred pred poboljšanjem na stran stopiti in nekoliko časa slovo dati posvetnemu hrupu, vabi vas in pravi: „Kedar bote danes slišali glas Gospodov, mu nikarte zapreti svojih serc.“ (Psl. 94.)

2. Kaj pa je počel Jezus z nemim človekom, ki ga, je izmed množice na stran vzel? „Vtaknil je svoje perste v njegove ušesa, ter je pljunil in se dotaknil njegovega jezika, in je pogledal v nebo

in zdihnil in mu reče: Efeta, to je, odpri se. In kar odperle so se mu ušesa in razvezala se je vez njegovega jezika, in je prav govoril. Čuda, prečuda! prepričani smo tedaj, da ima vsaka beseda Jezusova svojo moč, da celo konec perstov, njegove slin niso brez zdravilne čudodelne moči. Vidimo tudi, da se je Jezus v nebo ozerl in zdihnil, predno je ta čudež storil, dasiravno je Bog in torej iz svoje lastne moči čudeže delati more nam v izgled, da molitev mora priti iz globočine serca in da ne smemo nobenega opravila, nobenega dela brez molitve začenjati. Prašalo bi se tudi lahko, zakaj Jezus toliko priprav dela za ozdravljenje ovega nemega človeka, in ali bi ga mar ni bil mogel ozdraviti, če bi ne bil svojih perstov vtaknil v njegove ušesa in če bi mu ne bil jezika s slino pomazal? Ali je morda moral pred zdihniti in „efeta“ reči? Gotovo bi ga bil Jezus lahko ozdravil brez teh priprav, ki je z njimi hotel pokazati, da so tudi obredi in priprave potrebne, ki jih ima keršanska cerkev v navadi pri svetih zakramentih. Sicer pa moramo tudi to pomisliti, da nebeški Zveličar mnogokrat ni samo v prilikah govoril, ampak tudi ravnal; to se pravi: Jezus je včasi najsvetejše resnice v prilikah povedal in je enako tudi s svojim djanjem najglobokejše skrivnosti razodeval. Po besedah sv. Gregorja pomenijo Jezusovi persti pri tej priliki dar in moč sv. Duha, slina pa božjo resnico. Priprave, ki jih Jezus dela s svojimi persti in slinami, nas pa tudi učé, kako težko je spreobrniti grešnika, ki je gluh in mutast na svoji duši. Grešnik je gluh, dokler noče čuti glasú, ki ga vabi k pokori in mutast, dokler se svojih grehov spovedati noče. Njegovi duši je tedaj treba, ušesa odpreti, da bi slišale rahlo šepetanje sv. Duha; jezik se mu mora razvezati, da spozna pred namestnikom božjim svoje grehe. Ponovi, o Jezus! ta čudež in odpri tudi nam ušesa, kedar so gluhe za tvoje nebeške nauke, razveži tudi nam jezike, kedar molcé in se branijo spoznati, da smo grešili!

3. Ko Jezus nemega človeka ozdravi, velí množici, ki je bila pričujoča, „da naj nikomur ne pravijo“, in zopet pokaže svojo ponižnost v besedah in v djanji, ponižnost, ki jo je svojim učencem vedno priporočal. Alite, Jezus Nacarenski je bil vendar od nog do glave ves drugi mož, nego Judovski farizeji, ki so očitno dobre dela delali, da bi jih ljudje hvalili?

Bodite tudi vi, ljubi farmani! ponižni po izgledu Jezusovem in nikarte dobro delati, da bi dosegli hvalo pri ljudeh; delajte dobro iz tega namena zgol, da bi Bogu bili všečni, ki bo za najskrivnejše dobre dela plačilo delil. Če s svojimi dobrimi deli le posvetno hvalo želimo doseči, enaki smo farizejem, ki o njih Kristus pravi: „Oni so svoje plačilo že dosegli“, (Mat. 6, 2.) in torej tudi nimajo pravice, plačila v nebesih pričakovati.

III. Množica, ki je vidila Kristusa čudež storiti.

Ljudje, ki so bili pri Gospodu, ko je ozdravil nemega človeka, dajejo nam lep izgled v začetku in h koncu imenovanega čudeža.

1. „In mu pripeljejo gluhega in mutastega, in ga prosijo, da naj položi roko nanj.“ S tem djanjem so skazali svojemu bližnjemu ljubezen in usmiljenje deržé se božje zapovedi, ki veli: „Ne kolni gluhega človeka; ne podtikaj slepemu zaprek na pot, in boj se Gospoda svojega Boga.“ (III. Moz. 10, 14.) „Govori ti za tiste, ki govoriti ne morejo.“ (Pregov. 31, 8.) Kteri kristjan bo tako neobčutljivega serca, da bi zavoljo telesnih napak zaničeval gluhega, mutastega, hromovega ali slepega človeka. Gospod Bog je djal Mozesu: Kdo je mutastega, gluhega in slepega s tistimi vred, ki vidijo, na svet postavil? Kdo drugi, kakor jaz, Bog? (Moz. 4, 11.) Kdor se tedaj pregreši nad človekom, ki nima ravnih udov, ki nima vseh pet čutov, pregreši se naravnost zoper Boga; sicer pa Bog tudi nam ne bo svoje milosti odtegnil, če revežev v nadlogah ne bomo prezirali, timveč pomagali jim zavoljo Boga, enako ljudem, kateri so nemega človeka k Jezusu pripeljali ter ga prosili, naj bi ozdravil siroto.

2. Kaj pa je množica storila, kateri je Jezus prepovedal razglaševati storjenega čudeža? „Pa bolj, ko jim je prepovedoval, bolj so oznanovali. In so se bolj čudili rekoč: Vse je prav storil! gluhim je dal slišati in mutastim govoriti.“

Da-si tudi Gospod Jezus hvale človeške ni iskal, bili so ljudje hvalevredni, kateri so Jezusu zasluženno hvalo dajali; zakaj sv. Rafael je rekel Tobiju: „Hvale je vreden, kdor božje dela oznanuje in spoznava.“ (Tob. 12, 7.) Ljudje so pa tudi le zato Gospoda Jezusa hvalili, ker je vse prav storil, le zavoljo njegovega dobrega djanja, ker resnično le tisti hvalo zasluži, ki dobro dela. Bog sam bo sodni dan le dobre dela pohvalil. Telesna lepota, bogastvo, talenti ali dušne sposobnosti ne zaslužijo nobene hvale, ker teh reči človek nima sam od sebe, temuč od Boga: le-to je hvale vredno, kar človek s pravim obračanjem božjih darov doverši; tedaj

Zasluži čast in bodo te častili,

Zasluži hvalo in bodo te hvalili. Amen.

Homilija za 12. pobinkoštno nedeljo.

„Pojdi in tudi ti tako stori.“ Luk. 10, 30.

V v o d.

Današnje sveto evangelje je zopet tako lepo, tako naukov polno in mikavno, da bi bilo, skor bi rekel napačno, od kaj drugega pridigati nego od tega, kar se v njem bere. Obsega pa toliko lepih reči, da v eni pridigi ne morem od vseh govoriti. In ker imam navado kratko pridigo narediti, bom danes samo od usmiljenega Samarijana govoril, ki nam ga Jezus v mični priliki v izgled postavlja, da bi ga mi pridno posnemali. Kaj pa le pomenja usmiljeni Samarijan? Usmiljeni Samarijan pomenja najpred Kristusa, ki ves svet neskončno ljubi; potlej pa vsacega kristjana posebej, ki mora zavoljo Kristusa vse ljudi ljubiti kakor samega sebe.

I. Kako nam kaže usmiljeni Samarijan Kristusovo ljubezen do vseh ljudi? To bote slišali v prvem oddelku.

II. Kako mora po Samarijanovem izgledu vsak kristjan vsakega človeka ljubiti. To vam bom povedal v drugem oddelku.

Pripravite se!

R a z l a g a.

I. Usmiljeni Samarijan nam kaže Kristusovo ljubezen do vseh ljudi v priliki.

Skor ni mogoče, ljubi moji! da bi kdo izmed vas, ki pazljivo bere evangelijsko priliko današnjo, pri tej priči ne zapazil, da ljubi gospod Jezus s Samarijanovim usmiljenjem v podobi ljudem kaže svojo neizrekljivo ljubezen do človeških otrok.

1. „Neki človek je šel od Jeruzalema v Jeriho, in je padel med razbojnike; kateri so ga tudi obropali, in z ranami obdali, ter

so šli in ga pustili na pol mertvega.“ Mislite si, da ta revni človek pomenja našega prvega očeta Adama, ali pa tudi ves človeški rod. Ali ni Adam žalostno in nesrečno potoval iz Jeruzalema v Jeriho, ko je moral slovo dati srečnemu raju in stopiti čez prag njegov v tužno dolino solz? Ali ni bil peklenški satan že od začetka tisti neusmiljeni morivec, ki je s svojo zlobnostjo ljudem po življenji stregel, ki jih je v greh zapeljeval, nedolžnosti in milosti božje obropal ter pahnil v nevarnost večnega pogubljenja? Da je gotovo temu tako, nas uči keršanska vera. Tridentinski cerkveni zbor pravi: „Ko je prvi človek Adam v raju božjo zapoved prestopil, je prec zgubil svetost in pravičnost, ktera mu je bila dana; z grehom takega prestopljenja je zapadel božjemu serdu in božji nemilosti, ter si je na glavo nakopal smert, ki mu jo je Bog zažugal; s smertjo je zapadel hudičevi sužnosti, ki je potem čez njo gospodoval in ves Adam je bil z grehom tega prestopljenja na duši in na telesu spriden in popačen.“ (Seja V. broj 1.) Grešni in od hudiča premagani človek je tisti nesrečni popotnik, ki ga najdemo oropanega, ranjenega in na pol mertvega v kervi ležati na cesti med Jeriho in Jeruzalemom.

2. Primerilo se je pa, da je neki duhoven šel po tistem potu; in ga je videl in memo šel. Ravno tako je tudi levit, ko je prišel na to mesto, in ga videl, memo šel.“ Je li mogoče, da sta dva judovska dušna pastirja, en duhoven in en levit tako prazna bila vse ljubezni do ljudi, da jima pri pogledu tega reveža niso solze stopile v oči in da sta neobčutljivega serca memo njega šla svojo pot naprej? Mogoče je, kristjani moji! pa glejte, ta dva terdoserčna judovska dušna pastirja sta podoba stare zaveze, starih in slabih judovskih zakonov ali postav. Judje, o borni reveži! so vedeli iz svojih zakonov, ker so jih duhovni in leviti podučevali, da je Adam grešil in ves človeški rod za seboj v greh potegnili in nesrečnega storil: pa vsi zakoni, vsi obredi in darovi judovske vere niso bili zmožni človeka grehov očistiti in posvetiti. Stari testament je poznal revo človeškega rodu: pa šel je h kraju stari testament in ne more se reči, da je ljudem iz rev pomagal.

3. „Neki popoten Samarijan pa je prišel do njega, in ko ga je vidil, se mu je v serce smilil. In je pristopil in mu obvezal rane, in je vlil vanje olja in vina, in ga je posadil na svoje živinče, ter ga peljal v gostivnico in oskerbel. In drugi dan je vzel dva denarja in jih je dal gostivniku in je rekel: Skerbi zanj in kolikor boš več izdal ti bom jaz nazaj gredé povernil.“ Glejte usmiljenega moža, ki je bil popolnoma dobra duša! Alite, ljubi moji poslušavci! da bi ga vsaki izmed vas rad poznal, in da bi radi vedeli, kako mu je bilo ime, da bi slavili njegovo dobrotljivo serce! Ah, ljube duše keršanske! jaz vem, da je vam vsem znan in da veste, kako

mu je ime; pravi se mu Jezus Kristus; On se je storil v resnici usmiljenega Samarijana, ko nas je otel večne smerti. Enako Samarijanu je potoval, ko je zavoljo človeških otrok od nebes vzel slovo, za nekaj časa prišel na zemljo, kjer je videl naše reve in se nas je usmilil enako Samarijanu, ko je nesrečnega popotnika na cesti pobral in posadil na svoje živinče. Enak Samarijanu, ki je nesrečnemu rane obvezal, olja in vina vanje vlil, ozdravlja Jezus naše dušne rane, ker razsvetljuje s svojimi nebeškimi nauki tamno našo pamet, ker okrepčuje s svojo milostjo našo voljo in ker je postavil daritvo svete maše in svete zakramente, ki se pri njih rabi vino in olje, da posvečuje naše duše. Samarijan, ki ranjenega popotnika posadi na svoje živinče, pomeni večlovečenje Sina božjega, ki je naše grehe zadel na ramo svojega telesa, ter jih nesel po apostolovih besedah na les svetega križa. Gostivnica, ki je v njej Samarijan svojega bolnika izročil preskerbeti, pomeni keršansko cerkev, ki nas je vanjo dobrotljivi Zveličar vzel, da bi se nam v njej celile naše dušne rane; kerčmar pa, kateremu je Samarijan izročil svojega bolnika, so katoliški duhovni, ki jim Jezus veli duše oskerbljevati ter z oznanovanjem božje besede, s svetimi zakramenti z molitvijo in dobrim izgledom za njih zveličanje skerbeti.

Jaz vem, ljubi moji poslušavci! da vam je vseč dobrotljivi Samarijan zavoljo usmiljenja, ki ga je skazal ranjenemu popotniku. Ne nehaite nikdar njega ljubiti in hvaliti; spomnite se pa vselej zraven, da je usmiljeni Samarijan Jezus Kristus in da je ranjeni popotnik vsaki izmed vas bil, ko ga je Jezus zgol iz ljubezni rešil greha in otel večne pogube.

Ljubezen terja ljubezen; pa dasiravno sveto evangelje nič ne pove, kakošno hvaležnost je ranjeni popotnik Samarijanu, svojemu največjemu dobrotniku skazal: vendar si lahko mislimo, kaj je čutilo njegovo serce, ko je vidil tako marljivo za-se skerbeti človeka, ki mu je bil čisto neznan in ki za svojo skerb ni mogel nobenega plačila pričakovati. Bi bil li morda preveč storil, če bi bil vse svoje življenje v službo svojega dobrotnika obrnil? Jaz mislim, da ne, ker brez njega pomoči bi bil gotovo na cesti zapuščen konec vzel. Upati smemo po vsej pravici, da svojega dobrotnika nikdar ni pozabil, da je bilo njegovo veselje očitno od njega govoriti in v živem spominu ohraniti tisti dan, ko ga je Samarijanski dobrotnik v kervi ležečega pobral in posadil na svoje živinče.

Kakovo hvaležnost pa smo kristjani dolžni Jezusu, ki je s pravo Samarijansko ljubeznijo skerbel za naš dušni blagor. Greh nas je njemu zoperne storil, vendar nas Jezus ni zaničeval; po pravici nas bi bil lahko pustil ležati v večnem pogubljenju; vendar je terpel in umerl za nas, da bi nas otel vsikdarnega robstva. Jezus ni mogel od nas nobenega plačila pričakovati; s čim pa bi mogli tudi mi njegovo dobroto poplačati? in vendar je žertvoval

svoje življenje ne da bi sebe srečnejšega storil, ampak da bi nam zaslužil večno življenje. O nehvaležniki mi! če ne obernemo vsega svojega življenja v Kristusovo službo. Ko bi vtegnili vse drugo pozabiti, vendar nam mora vsaki čas vsaj na misel hoditi draga cena, s katero nas je Zveličar iz peklenške sužnosti odkupil. Kedar ne vemo, kaj govoriti, govorimo v Kristusovi ljubezni, ki se nam razodeva v njegovem terpljenju in smerti njegovi.

II. Kako mora vsaki človek vsakega človeka ljubiti nam pove prilika o usmiljenem Samarijanu.

Ni nam nikakor treba še le popraševati, kakošna hvaležnost bi utegnila našemu Gospodu najbolj všečna biti; zakaj ko je do konca povedal priliko o usmiljenem Samarijanu, djal je: „Pojdi in tudi ti tako stori.“ Slišali ste, da je bil Kristus za nas usmiljeni Samarijan; njemu enako moramo tudi mi svojemu bližnjemu ljubezen usmiljenega Samarijana skazovati.

Znano nam je tako dobro, kakor Farizeju, ki je hotel Zveličarja skušati; znano nam je, da moramo Boga ljubiti iz svojega serca, iz vse svoje duše in iz vse svoje moči, svojega bližnjega pa kakor samega sebe, če hočemo večno življenje doseči; ali opravičujemo se mnogokrat po izgledu Farizejevem. Slep nas ljubezen do sebe in ker svojega bližnjega ne ljubimo dajemo si potuho kakor bi ne poznali svojega bližnjega in bi ne vedeli, kaj nam ljubezen do bližnjega storiti velevala. „Kteri teh treh se ti zdi“, vpraša Kristus farizeja, „da je bil bližnji tistemu, ki je padel med razbojnike? On pa je rekel: Tisti, kateri mu je usmiljenje storil, Jezus pa mu reče pojdi in tudi ti tako stori. Vsaki človek torej, ki reve terpi, je naš bližnji; bližnjega ljubiti torej se pravi v revah svojemu bližnjemu pomagati iz nadloge; ker Gospod veli bližnjega ljubiti, kakor samega sebe, gotovo želi in hoče, da bi po Samarijanovem izgledu ravnali: „Pojdi in tudi ti tako stori.“

Samarijanova ljubezen je bila

- 1) splošna,
- 2) djanska,
- 2) stanovitna.

1) Splošna ljubezen. Človek, ki je iz Jeruzalema v Jeriho gredé med razbojnike padel, je bil menda Jud; Samarijan ni bil judovskega rodu; Samarijani niso bili po vsem judovski vere, bili so krivoverci in zato Judom čez vse zoperni; vendar ko je vidil

razmesarjenega Juda kervavega na cesti ležati, ni šel memo njega enako duhovnu in levitu, ampak ganjen do srede serca stopi, k njemu ter ga obveže in na svoje živinče posadi. Naj že bo torej kdo naš prijatelj, ali sovražnik, naj bo veren ali nevernik, Jud ali kristjan, rojak ali ptujec; če ga najdemo v revah mu keršanskega usmiljenja ne bomo odrekli; on je človek, ki ga je Bog po svoji podobi vstvaril, ki ohranjenega želi tisti Bog, ki pusti deževati na pravične in kri- vične in ki pošilja solnčno svitlobo hudobnim in dobrim.

2) Djanska ljubezen. „In je pristopil in obvezal rane in je vlil va-nje olja in vina, in ga je posadil na svoje živinče ter ga peljal v gostivnico in ga oskerbel.“ Samarijan skaže svoje usmiljenje ne le z besedami, ampak v djanji. Kar je olja in vina za okrepčanje samega sebe na pot s sebo vzel, ga oberne zdaj v korist in pomoč svojega bližnjega; mogoče, da se mu je mudilo, vendar oberne svoj čas v pomoč ranjenega Juda; dasiravno je bil morda bogat in imeniten gospod, vendar se ne sramuje skrbeti za borenega revnega človeka, timveč posadi ga na svoje živinče ter gre peš zraven konja noter do gostivnice.

Kdor ima pravo ljubezen, kristjani moji! ne bo svojega bližnjega v revah le z besedami miloval in rekel: „Bog ti pomagaj“. Prava ljubezen se razodeva v djanji, „ljubimo se med seboj“, pravi sv. Janez, „otročiči moji ne z besedo in z jezikom, ampak v djanji in v resnici“. (I. Jan. 3, 18.) Delo mojstra hvali in sad kinča drevo, prava ljubezen pa se nahaja v delih usmiljenja in ljubezni.

3) Stanovitna ljubezen. Samarijan vbogega reveža ne zapusti, kedar ga je oskerbel v gostivnici, ampak se pomudi zraven njega še celi dan in celo noč. „In drugi dan je vzel dva denarja, in jih je dal gostivniku in je rekel: Skerbi za-nj in kolikor boš za-nj več izdal, ti bom nazaj gredé povernil.“ Samarijan je ranjenemu svojo ljubezen tako dolgo skazoval, dokler je je potreboval. Ne samo za zdaj, ampak tudi za naprej je skerbel za-nj, ker da kerčmarju denarja, kolikor bi ga vtegnil pri strežbi ranjenega potrebovati in obljubi, da mu bo vse povernil, če bo še več stroškov ž njim imel. „Pojdi in tudi ti tako stori“, pravi Zveličar; po njegovem povelji tedaj tako dolgo ne smemo revam pomoči in postrežbe odtegniti, dokler je potrebujejo in dokler jih je kaj med nami. Vsakemu bolniku, revežu in nesrečnemu človeku se dobro zdi, če v svojih revah prijatla ali dobrotnika najde, pa milo se mu mora storiti pri sercu, če se mu podpora in pomoč odtegne, predno se je ozdravil ali opomogel. Dobrega se nikoli preobilno ne stori; za tega volja sveti apostel Pavl kristjane opominja: „Bratje ne nehajte nikdar dobro delati. (II. Tes. 3, 13.) Stanovitna ljubezen

bo še le poplačana. Kristus je rekel svojim učencem: „Vi pa ste, kateri ste prebili z menoj v mojih skušnjavah. In jaz vam odločim kraljestvo, kakor ga je meni odločil moj Oče, da jeste in pijete pri moji mizi v mojem kraljestvu.“ (Luk. 22, 28.)

Je li mar morda Jezus to obljubil samo svojim apostolom, ali ne tudi nam vsem, kateri bomo zavoljo Kristusa revam v nadlogah z djansko ljubeznijo na pomoč prišli? Gotovo se bo ta obljuba vsakemu spolnila, katerikoli je usmiljenega serca. Zakaj Gospod bo pri slednji sodbi svojim izvoljenim rekel: „Pridite blagodarjeni mojega Očeta, posedite kraljestvo, ktero vam je pripravljeno od začetka sveta. Zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti; ptujec sem bil in ste me pod streho vzeli; nag sem bil in ste me oblekli; bolen sem bil in ste me obiskali; v ječi sem bil in ste k meni prišli; resnično vam povem, kar ste storili kateremu teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili. (Mat. 25.) Tako tedaj bomo tudi po Samarijanovem izgledu usmiljenega serca; zakaj usmiljenje nam trebi pot v svete nebesa: „Blagor jim, ki so nsmiljenega serca; oni bodo usmiljenje dosegli.“ Ameen.

Homilija za 13. pobinkošno nedeljo.

„In ko je šel v neko vas, mu je nasproti prišlo deset gobovih mož.“ Luk. 17, 12.

V v o d.

Kaj pomenjajo v današnjem svetem evangelji gobovi možje? Kaj družega nek, ljubi moji! kakor nas grešnike; oni so podoba naša. Gobova bolezen oskrunja človeka na telesu, greh pa ga oskrunja na duši. Kakor pa je deset gobovih mož Kristus s svojo čudodelno močjo ozdravil in očistil, enako naj bi tudi nas pri prvi spovedi grešnih madežev opral. Potem pa nam je treba podobo gobovih mož neprenehoma pred očmi imeti, da bi se očiščenje naših duš tako srečno dogotovilo, kakor očiščenje telesno desetih gobovih mož, ki nam dajejo lep izgled, po katerem se imamo ravnati, ter nam kažejo, kaj nam je storiti:

I. Pred spovedjo;

II. med spovedjo; in

III. po spovedi.

Ti trije oddelki bodo danes zapopadek mojega govorjenja.

Pripravite se!

Razlaga.

I. Kaj imamo po izgledu gobovih mož storiti pred spovedjo.

1) Moramo spoznati, da smo grešniki.

2) Moramo serčno želeti, da bi bili svojih grehov očiščeni.

a) Gobovi možje ne zakrivajo svoje bolezni, temuč spoznajo pred ljudmi, da so okuženi. Zavoljo nevarnosti, da bi se tudi družih kužna bolezen ne prijela, stanovali so v samotnih krajih; in ko je Kristus potoval proti tergu, pridejo mu nasprot ne iz terga, kamor je šel, ampak zunaj terga. Od dalječ stojé ter se ne upajo med množico, ki je Gospoda spremljevala. ker so se okužene in oskrunjene spoznali. Spoznanje samega sebe je tudi pri vsakem grešniku prva in glavna reč. Bolnik je najbolj bolen tisti, kateri se svoje bolezni ne zave, zakaj on ne bo mislil na kako pomoč na kako zdravilo; enako je tudi pokora tistega grešnika najslabša, ki svojih grehov ne spozna, toraj tudi nima skerbi, da bi se jih znebil. Uči se, kristjan moj! spoznati samega sebe, predno greš k spovedi. Priporoči se vzlasti sv. Dubu, da bi s svetlobo svoje milosti posijal v tamno vest, da vam bo mogoče viditi vse madeže svoje duše. Le marljivo iščite in pogledjte vsako gobo posebej, saj greh ni družega, kakor dušna kuga, dušna gobova bolezen.

Ktere grehe ste storili, kolikokrat, kje, v kakošnih okoliščinah. Premislite zaporedoma božje in cerkvene zapovedi, sedem naglavnih grehov, šest grehov zoper sv. Duha, štiri vnebovpijoče grehe in devet ptujih grehov. Ktere ste storili v mislih, ktere v besedah in ktere celo v djanji. Premislite tudi ali ste dolžnosti svojega stanu spolnovali vselej na tanko. Kako ste spolnovali dolžnosti do Boga, do sebe in do bližnjega? Milost svetega Duha, pa vaša lastna preiskava vam bote pokazali vaše grehe in odkrili gobe vaše vesti, ki se bote zavoljo njih sramovali pred Bogom in pred ljudmi.

b) Precej, ko bote spoznali svoje grehe, morate že pred spovedjo serčno želeti, da bi bili oprani madežev svoje duše. Mislite si podobo deset gobovih mož. Kakor so si bili gotovo svesti gobove bolezni, enako gotovo so se je znebiti želeli. Gotovo so si mnogokrat želeli videti v svojem domačem kraju Jezusa Nazarenskega, ki so že toliko od njega slišali govoriti. Komaj čujejo, da gre zopet v Jeruzalem, in da gre skozi terg, ki so oni blizo

njega stanovali, mu grejo vsi nasprot ter ga prosijo od daleč s povzdignjenim glasom: „Jezus, učenik, usmili se nas!“ Sicer niso nič storili in vendar jim je bilo pomagano.

Preljubi moji grešniki, kateri imate gobovo bolezen na svoji duši! tudi od vas Bog ne tirja družega kakor to, da v resnici želite svojih grehov se znebiti. Pokažite svojo željo s serčno žalostjo in s trdnim sklepom. Povzdigni tedaj grešnik svoj glas in prosi tudi ti po izgledu gobovih mož: „Moj Bog in moj Gospod, usmili se grešnika!“

To so besede, s katerimi serčna žalost začenja. Obžalujte svoje grehe, in omilujte se zavoljo kužne, gobove bolezni svoje. Prosite Boga v britkosti svojega serca, da bi vas v kervi svojega Sina opral dušnih madežev in obljubite mu trdno, da se ne bote nikdar več z grehom kužno oskrunili. Samo tega nikarte pozabiti, da brez milosti sv. Duba ne bote našli ne žalosti v svojem sercu ne trdnega sklepa. Prosite ga zanjo iz globočine svojega serca pred spovedjo.

II. Kaj imamo storiti po izgledu gobovih mož med spovedjo?

Po izgledu gobovih mož moramo spoved opraviti

- 1) v ponižni pokorščinosti,
- 2) z zanesljivo vero in zaupanjem.

a) Ko je Jezus deset gobovih mož videl, je djal: „Pojdite in skažite se duhovnom.“ Tega se gotovo niso nadjali, kaj tacega se gotovo niso nadjali, kaj tacega gotovo niso pričakovali. Borni reveži so mislili, da jih bo Kristus sam gobove bolezni očistil; zdaj jim pa še le veli duhovnom se skazati. Pa dasiravno je bilo Kristusovo povelje zanje terdo in nepričakovano, vendar so ga brez mermranja vbogali. Brez pomude so se podali na pot, pa so tudi obilno plačilo prejeli za svojo pokorščinost. „In prigodilo se je, ko so šli, so bili očiščeni.“

Spoved je sicer težavno delo, pa le za prevzetnega in napuhnjenega človeka. „Čemu bom jaz farjem svoje grehe pravil“, pravi napuhneni nevernik, „saj so ljudje kakor jaz“. Ker se je pa Bogu ljubilo tudi duhovski stan vpeljati in duhovnom moč izročiti grešnikom grehe odpuščati: mora grešnik naredbo vbogati. Vsaki greh je nepokorščinost zoper zapoved božjo in to nepokorščinost človek nekoliko popravi, ker vboga Boga, ki je djal: „Pojdite in skažite se duhovnom.“ Veseliti nas mora, da nam razžaljeni Bog na ta način hoče grehe odpustiti. Ker je pa Bogu všečno grešnikom grehe s pomočjo duhovnov odpuščati, ne smemo godernjati

zoper to ponižanje, ampak spovedati se v ponižni pokorščinosti in z zanesljivo vero.

b) Zakaj tistemu gobovemu, ki je očiščen nazaj prišel Kristusu se zahvalit, djal je: „Vstani in pojdi, ker tvoja vera ti je pomagala.“ Ko bi se ti možje ne bili nadjali Kristusove milosti, ko bi ne bili verovali, da jih bo po svoji vsemogočnosti ozdravil, bi jim boja k duhovnom ne bila nič pomagala. Enako, kristjani moji! morate tudi vi pri spovedi zaupati ne v spovednika, temuč v Boga; zakaj duhoven je le namestnik božji in tedaj ne more nobenega s svojo lastno močjo grehov odvezati, ampak le z oblastjo, ki jo je prejel od Kristusa. Spomnite se vselej besedi, ki jih je Kristus rekel prvim duhovnom apostolom: „Prejmite sv. Duba; katerim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni, katerim jih bote zadržali, so jim zadržani.“ (Jan. 20. 23.) „Vse, karkoli bote na zemlji zavezali, bo tudi v nebesih zavezano, in vse kar bote na zemlji odvezali, bo tudi v nebesih odvezano.“ (Mat. 18.) V te Kristusove besede morate pri spovedi verovati, v to obljubo svojo zaupanje staviti; potem še le vam bo spoved pomagala, potem še le bo vaša duša gobove bolezni ozdravljena in Kristus bo med odvezo duhovno vsakemu spokorjenemu grešniku rekel, kar je djal hvaležnemu gobovemu možu: „Vstani in pojdi, tvoja vera ti je pomagala.“

III. Kaj imamo po izgledu gobovih mož po spovedi storiti?

1) Bogu se imamo zahvaliti za odpuščanje grehov;

2) Varovati se moramo nehvaležnosti proti Bogu, ki se je marsikteri grešnik deležnega storil.

a) „Eden izmed njih pa, ko je videl, da je očiščen, se je vernil in je z velikim glasom Boga častil; in je padel na obraz pred njegove noge in se mu je zahvalil. In ta je bil Samarijan.“ Nikar tedaj ne zapustite veže božje precej po spovedi, ampak pokleknite pred podobo križanega Jezusa, zahvalite se Bogu in Zveličarju, ker je pretergal vez vaših grehov, ker je opral vašo dušo kužne gobove bolezni. Z odvezo sv. zakramenta vam je Bog odpustil grehe, ter vas otel morda vic ali celo pekla; z odvezo svetega zakramenta vam dodeli mir vesti in upanje večnega zveličanja. Si mar te dobrote ne zaslužijo hvaležnosti. Kedar daste kakemu revežu kosček kruha, tirjate od njega hvaležnost; bodite torej tudi vi hvaležni za dobrote, ki jih prejmete pri spovedi. Kedar se po kaki bolezni zopet opomorete, delite iz hvaležnosti miloščino med

reveže, greste na kako božjo pot in darujete Bogu kaki dar, ker vam je k zdravji pripomogel. Delajte enako tudi po spovedi; iz hvaležnosti do Boga opravite na tanko naloženo pokoro; iz hvaležnosti storite več kakor vam spovednik naloži za pokoro; iz hvaležnosti do Boga si prizadevajte novo življenje v Bogu začeti in popolnoma poboljšati se. To se pravi Bogu se zahvaliti za prejeta dušno zdravje.

b) Koliko pa jih je, ki po spovedi enako hvaležnost Bogu skažejo? Med desetimi morebiti komaj eden, Kristus je odgovoril Samaritanu in je djal: „Ali jih ni bilo deset očiščenih? Kje pa je unih devet. Nobeden se ni znašel, da bi se bil vernil in Bogu čast skazal, kakor ta tujec.“ Devet gobovih mož, ki so bili verni Judje in Jezusovi rojaki, je pozabilo hvaležnosti, ki so jo bili dolžni Gospodu; samo eden, ki je bil ptujec, ki je bil Samaritan, ki je bil krivoverec, verne se in pride zahvalit se, Bogu za prejeta dobroto čast dajat. Taka se tudi še dan danes godi. Kedar se kaki Jud ali nevernik, ali luteran, ali kalvinist h katoliški veri spreoberne, sv. kerst in zakrament svete pokore prejme: veseli ga v serce in Boga hvali, ki ga je grehov očistil. Tisti pa, ki so v katoliški veri rojeni in odgojeni, ki so tedaj milost svete spovedi že tolikokrat in tako lahko dosegli, malo marajo za-njo in jim tudi ni mar se Bogu za-njo zahvaliti. Ni jim mar za storjene hudobne dela po spovedi veliko dobrega storiti in včasih malo ur po spovedi zopet Boga žalijo. Taki ljudje so veliko bolj nehvaležni, kakor so bili gobovi možje, katerim je Gospod njih nehvaležnost tako oistro očital. Varujmo se tedaj, da tudi mi kaj takega ne bomo zaslužili. Zakaj dobro si moramo v glavo vzeti, da je spoved Kristus vpeljal zato, da bi z njeno pomočjo ljudi zboljševal, ne pa zato da bi ljudje bolj brez skerbi v grehih živeli. Kdor zavolj spovedi vred v grehih živi, poda se v nevarnost s spovedjo vred zveličanje zgubiti. Zakaj njegove spovedi so ali neveljavne, ker mu primanjkuje prave serčne žalosti nad grehom in terdnega sklepa, ali pa greši na milost božjo, ker morebiti zato brez vse skerbi greh dela, ker se ga pri spovedi zopet lahko znebi. Na božjo milost grešiti se pa pravi grešiti zoper svetega Duha in od teh grehov pravi Kristus, da „ne bodo odpuščeni ne na tem ne na unem svetu.“ Posnemajmo tedaj, ljubi moji! hvaležnega Samaritana. Nehvaležnost, kakor veste, človeka v serce zbode in ni veliko grehov bolj ostudnih, kakor je nehvaležnost. Amen.

Homilija za praznik vnebovzetja Marije.

„Jezus je šel v neko vas, in neka žena, Marta po imenu, ga je sprejela v svojo hišo.“ Luk. 10, 38.

V v o d.

Najlepši in najimenitnejši izmed vseh Marijinih praznikov je praznik njenega vnebovzetja, ki ga obhajamo danes. Danes se spominjamo tistega blagega dneva, ko je naša ljuba gospa in Jezusova presveta mati srečno v Gospodu zaspala. Današnji dan se imenuje vnebovzetje Marije, ker nas spominja dobrote našega ljubega Gospoda, ki je svojo deviško mater v nebesih kronal. Samo pred današnjim Marijinim praznikom in pred nobenim drugim se morajo verni postiti in pokoriti, ker sveta cerkev veli kristjanom pripraviti se s postom in pokoro, da bi vrednejše in svetejše obhajali spomin vnebovzetja svoje nebeške matere in spomin večne neizvenljive krone, ki jo je danes dosegla in ž njo postala kraljica nebes in zemlje. Verne judovske množice so palmove in druge veje sekale z dreves in potresale na pot, po kateri je šel Jezus v Jeruzalem, v znamenje ljubezni in vdanosti do njega, ki je bil imenovan judovski kralj; enako nosijo danes kristjani po nekterih krajih zelišča in cvetlice v cerkev in očitno kažejo veselje svoje nad Marijo, ki je danes spremljevana od angeljev stopila čez rajski prag v nebeško glorio.

Praznik Marijnega vnebovzetja je po sporočilu sv. Gregorja že v starodavnih časih ves keršanski svet slovesno obhajal. Še celo rimska cesarja Mavricij pa Korel veliki sta zapovedala, naj se velika gospojnica po vsem kraljestvu posvečuje.

Z razlaganjem današnjega sv. evangelja bom tudi jaz nekoliko pripomogel k posvečevanju, k slovesnosti tega praznika; vzlasti so pa tri osebe zanimive, ki od njih govori danes sveto evangelje, namreč:

- I. Sestra Marta;
- II. sestra Marija;
- III. nebeški njih gost Jezus Kristus.

Milost Gospodova naj spremlja moje besede. Pripravite se!

Razlaga.

I. Sestra Marta.

Marta je bila 1) usmiljena, 2) delavna in 3) potrpežljiva sestra. Ne samo pobožno ženstvo, ampak vsak kristjan je dolžen Marto v teh lepih lastnostih posnemati.

1) „Zgodilo se je pa, kedar so šli, je on šel v neko vas, in neka žena Marta po imenu, ga je sprejela v svojo hišo.“ Glejte usmiljeno sestro. Ptujega človeka pod streho vzeti, lačnemu človeku jesti in žejnemu piti dati, so keršanske dela usmiljenja. Marta je pogostovala Jezusa; iz svoje kuhinje mu prinese jesti, iz svojega hrama mu prinese piti ne za denar temuč zastonj, ker je bila gostoljubna in darežljiva. Srečna Marta! zakaj „blagor usmiljenim, oni bodo usmiljenje dosegli.“ — Ako je pa Marta srečna, ker je Zveličarja pogostovala; kaj bomo rekli od Marije, Jezusove matere, ki je Sina božjega devet mesecev nosila pod svojim pasom, ki ga je na svojih prsih dojila, ki ga je v njegovi mladosti z jedjo, oblačilom in vsem preskerbljevala, česar je potreboval. Gotovo tudi mi kristjani smemo Jezusu reči, kar mu je rekla neka ženica: „Blagor telesu, ki te je nosilo, in persom, ki so te dojile.“ (Luk. 11, 27.) Ko bi tega ne storili, kako bi se potlej dopolnilo, kar je Marija od sv. Duha navdušena svoji teti Elizabeti rekla: „Glej! odsihmal me bodo srečno imenovali vsi narodi.“ (Luk. 1, 48.)

Pa tudi mi, kristjani moji! moremo deležni postati blagra Marte in blagra Marijinega, če vredno zavžijemo sveto obhajilo. Kolikorkrat prejmemo presveto rešnje Telo, tolikokrat pogostujemo v svojem sercu Jezusa, ki ga je Marta vzela pod svojo streho, Jezusa, ki ga je deviška mati Marija nosila pod svojim srcem. Ljubimo Boga vsegdar, storimo kar Bog zapoveduje, potlej bo Jezus pri nas stanoval, kakor nekda v Betaniji pri sestri Marti in v Nacaretu pri svoji materi Mariji. Ali vam več ne pride na misel, kaj pravi Jezus binkoštno nedeljo: „Kdor me ljubi, bo spolnoval mojo besedo, in moj Oče ga bo ljubil, in mi bomo k njemu prišli in pri njem stanovali.“ (Jan. 14, 23.)

Gotovo bi tudi vi, Marti enako, radi Jezusa pogostovali ter mu dali jesti in piti: ta želja se vam kaj lahko dopolni! Dajte revnemu človeku jesti, dajte žejnim piti, vzemite tujega človeka pod streho, da pri vas prenoči in smete upati, da bote sodni dan med številom tistih, katerim bo Jezus rekel: „Kar ste najmanjšemu izmed mojih bratov storili, ste meni storili.“ (Mat. 25, 40.)

2) Dalje govori sveto evangelje in pravi: „Marta pa si je dajala s postrežbo veliko opraviti.“ Glejte pridno in delavno sestro, ki si na vso moč prizadeva Jezusu hitro postreči. Gorečnost, s katero Marta Jezusu streže, kaže nam keršanska cerkev, s kakim trudom in gorečnostjo je Marija, nebeška hišna mati, služila svojemu Gospodu pri rojstvu, in ko je bežal v Egipt in vse dni njegovega življenja.

Pridna Marta pa tudi osramoti vse tiste žene in dekle, ki se rade med delom in po poti gredé obotavljajo, skerb za otroke, za hišo pa zanemarjajo in ki dolžnosti svojega stana ne spolnujejo. So mar take in enake žene in dekle hvale vredne? Modri Salomon le tiste gospodinje hvali, „kterim je mar za obnašanje svojih poslov in ktere ne jedó kruha v lenobi“.

3) „Pristopila je in rekla: Gospod! ti ni mar, da me moja sestra samo pusti streči? Reci ji, da naj mi pomaga“. Glejte Marto, kako je poterpežljiva! Marija pa ne gane ne roke ne noge, ampak sedi mirno, kakor bi ne bilo nič opraviti; vendar Marta ne reži nad svojo sestro in nobene žal besede ni slišati iz njenih ust, timveč s prijazno besedo Gospoda poprosi, da bi njeni sestri pomagati jej rekel; in ko jej Gospod njeno prošnjo odreče, je zopet zadovoljna sama za postrežbo Gospodovo poskerbela.

Še bolj poterpežljiva, kakor Marta, pa je bila Jezusova mati pri njegovem in svojem terpljenji, kar nam je iz sv evangelja dobro znano. Med nami se pa tako malo poterpežljivosti nahaja, da se skor vsaki dan lahko sliši o razpertijah, ki jih imajo bratje in sestre med seboj, kar gotovo ni prav; zakaj „Bog ni Bog razpertije, ampak Bog miru.“ (I Kor. 14, 33.) in Jezus je rad prišel v gostje k Marti in Mariji, ker ste bile mirne in pokojne sestrice: kako bi nek božji blagoslov ali žegen kraljeval v tistih hišah, kjer oče in mati, bratje in sestre nimajo miru in pokoja med seboj.

II. Sestra Marija.

„In ona je imela sestro, po imenu Marijo, ktera je tudi sedla k nogam Gospodovim in poslušala njegovo besedo.“ Ta Marija nam daje izgled 1) pobožne, in 2) ponižne sestre.

1) Človek se imenuje pobožen, kedar svoje misli pri Bogu ima, kedar svoje opravila z Bogom začenja in z Bogom sklepa, kedar se v molitvi z Bogom pogovarja ali pa kedar pri poslušanji besede božje Bog ž njim govori. Pomislite zdaj, ali ni bila sestra Marija resnično pobožna? Kaj jej je bilo ljubšega, nego z Jezusom se pogovarjati, Jezusa poslušati? Pri Jezusovih besedah jej niso mar hišne opravila; Marija ne misli na telesno jed, dokler se njena

duša okrepčuje z jedjo besede božje, ki je prihajala iz Jezusovih ust. Izmed vseh žen pa ni bila nikdar nobena pobožnejša, kakor Marija, Jezusova mati. Rada se je pogovarjala z Bogom in s svojim božjim Sinom, vesela je poslušala njegovo govorico, da resnica je, „vse njegove besede si je obdržala v spominu in prevdarjala v svojem srcu.“

Nikarte tedaj, ljubi moji! pozabiti, da se zato še ne štejete med pobožne, če radi molitvo požete; ampak da vam je zraven molitve tudi še božjo besedo treba poslušati, da vam je treba tudi k pridigi in keršanskim naukom priti. Čujte le kaj Zveličar pravi: „Blagor jim, kateri besedo božjo poslušajo ter jo ohranijo.“ Pa še nekaj pravi sv. Duh v svetem pismu, le čujte in nikar ne pozabite, on pravi: „Molitev človeka, kateri svoje uho poslušanju postave odteguje, je pred Bogom ostudna. (Pregov. 28, 9.) Bog je ne usliši temuč zaverže.“ In to se prav po pravici godi, zakaj bi nek Bog naše besede poslušal, če mi njegovih nočemo slišati?

2) Najlepša lastnost Marijina pa je bila njena ponižnost med pobožnostjo. Ona ni bila podobna tistim nečimurnim posvetnjakinjam, ki se šopirijo s svojo obleko, ki celo v cerkvi na perste stopajo, da bi njih lišp več ljudi občudovalo. Sramožljivo oberne Marija svoje poglede pred Jezusom v tla ter se poniža pred njim: „Sedla je k nogam Gospodovim in poslušala njegovo besedo.“

Spomnite se pri tej priči tudi ponižnosti Jezusove matere Marije; ona je rekla: „Gospod se je ozerl v ponižnost svoje dekle.“ Jaz si ne morem nobene osebe bolj ponižne misliti, kakor Marijo, ki je djala angelju: „Glej! dekla sem Gospodova, meni naj se zgodi po tvoji besedi“, kedar je bila ravno na visoko stopinjo matere božje povzdignjena.

Ako tedaj želite, ljubi moji! Bogu všečni biti, ponižajte se vsaki čas in pri vsakem delu; ne pozabite besedi sv. Pavla, ki pravi: „Bog se zoperstavlja napuhnjenim, ponižnim pa daje svojo milost.“ Vzlasti pa bodite ponižni v veži božji; in če se vsedete med predigo ali keršanskim naukom, spomnite se ponižne in pobožne sestre Marije, ki se je k nogam Gospodovim usedla in njegovo besedo poslušala. V cerkvi se kristjan ne vsede, da bi počival ali spati mogel, ampak zavoljo ponižnosti, da bi v mirnem pokoju bolj na tanko slišal pridigarja, ki oznanuje nauke Jezusove.

III. Jezus Kristus pride v gostje.

Pa zakaj bi še veliko besedi zgubljal premišljeva je Marto in Marijo, ki ste bile le človeškega rodu; stopimo marveč k Jezusu Kristusu, ki je naš Bog in Gospod. Prevdarimo svete besede, ktere je govoril 1) Marti in 2) Mariji.

1) „In Gospod je odgovoril in je rekel: Marta, Marta! skerbna si in si veliko prizadevaš; pa le eno je potrebno.“ S temi besedami je Kristus hotel reči: Marta, ti se trudiš mnogo jedi napraviti, pa le ena sama jed potrebna. Vsaj toliko je resnica, da Jezus nikoli ni šel v kako hišo samo jest ali pit, ampak kaj dobrega storit. Nikjer se ne bere v svetem evangelju, da bi bil šel kam v svate ali v gostje, kjer bi ne bil s svojim izgledom in svojimi nebeškimi nauki hišnega gospodarja in druge goste podučeval in na duši požlahnoval.

Tako, ljubi kristjani moji! bodite tudi vi v resnici kristjani, posnemajte Kristusa v njegovem djanji, kedar obhajate kak cerkven god, ali kedar greste v svate ali v gostilnico. Bodite zmerni v jedi in pijači po izgledu Kristusovem; pogovarjajte se o poštenih rečeh po izgledu Kristusa, ki bo sodni dan odgovor tirjal za vsako besedo. Sploh vas opominjam in prosim, da ne bote poštenih gostilnic obračali v jamo razbojnikov in poštenih hiš v hiše in zakotja, kjer se gnezdijo pregrehe.

Nebeški učenik je pa pri tej priči Marti hotel še nekaj drugega povedati, hotel ji je reči: Marta! ti si delaš veliko skerbi za telesni živež ter se pečaš za mnogo reči, ki so le časne in minljive: „Pa le eno je potrebno“, namreč skerb za zveličanje svoje duše. Ko bi Kristus h kakemu kmetu prišel v gostje, bi mu tudi morda rekel: „Kmetič, kmetič! ti si skerb in se mnogo trudiš za veliko reči; od jutra do večera, od večera do jutra je polje in živina in denar in dobiček tvoja edina skerb, tvoja edina misel. „Pa le eno je potrebno“, in za to edino ti je malo mar, se malo trudiš in malo skerbiš, namreč za zveličanje svoje duše. In ko bi Kristus prišel h kakemu rokodelcu bi mu morda rekel: „Mojster, mojster! Skerben si in veliko si prizadevaš“, ti delaš noč in dan, žuli na rokah so priče tvojega truda, v potu svojega obraza si služiš vsakdanji kruh. „Pa le eno je potrebno“, potrebna ti je skerb za svoje zveličanje, ki jo zanemaraš.

2) Da je Gospod hotel Marto od preobilnih časnih skerbi odverniti ter jej na serce položiti skerb za večnost, je iz tega jasno, ker je precej po tem njeni sestri rekel: „Marija si je najboljši del izvolila, ki jej ne bo odvzet.“ Kristus sicer ni djāl, da je Marta napak ravnala, skerbé za Gospodovo postrežbo in za domače opravila: vendar je Marijo bolj pohvalil, ker je željno poslušala besedo božjo. Marija si je sicer najboljši del izvolila, vendar del Marte tudi ni bil slab. Lepa reč je skerb za domače opravila, celo dolžni smo hišna dela prav storiti, toda z dobrim namenom jih je treba začeti in skleniti.

Vzlasti pa skerbimo tiste ure zbranega serca biti, ktere doma ali v cerkvi vsaki dan pobožnosti in Bogu darujemo; in gotovo si bomo tako tudi mi najboljši del izvolili, kteri nam ne bo odvzet. Pri smerti nam bodo vse časne reči odvzete, le nebeški raj, ki ga je Bog obljubil svojim izvoljenim ostane vekomaj. Skerb za dušo in zveličanje mora med vsemi perva in poglavitna biti, ki je druge skerbi ne smejo umoriti. „Skerbite najpred za božje kraljestvo“, veli Gospod in tudi pove zakaj in pravi: „Kaj pomaga človeku, ko bi ves svet dobil, na svoji duši pa škodo terpel.“ (Mat. 16, 26.) Amen.

Pridiga za praznik sv. Ožbalda, cerkv. patrona.

(Pet svetlih zvezd v kroni sv. Ožbalda; gov. J. S.)

1866 „Daj odgovor od svojega hiševanja.“ Luk. 16, 2.

V v o d.

Med drugimi svetniki, ktere Slovenci posebno radi častijo in se jim priporočajo, stoji na prvem mestu gotovo tudi sv. Ožbald. Priča tega je dosti lepih cerkev po Slovenskem, ktere so varstvu sv. Ožbalda izročene in ga svojega patrona imajo. Tudi naši predstari so že v nekdanjih starih časih cerkev na čast sv. Ožbaldu postavili.

Preljubi! tudi mi smo se danes bolj obilno zbrali, da bi spodobno počastili velikega prijatla božjega, našega patrona sv. Ožbalda in se njegovim prošnjam ponižno priporočili. In da bi tudi jaz, revni grešnik, pripomogel nekoliko k počeščenju sv. Ožbalda, pokazal vam bom danes pet svetlih zvezd v kroni sv. Ožbalda.

Čujte prijatli! pet svetlih zvezd v kroni sv. Ožbalda. Te so se lepo lesketale v njegovem življenju na tem svetu in nam še lepšo bliščobo zdaj iz nebes nasproti pošiljajo. Svitle zvezde te so pa:

- 1) Ožbaldova pobožnost že v mladih letih,
- 2) njegovo veliko zaupanje v Jezusov križ,
- 3) njegova vedna skerb za razširjenje Jezusove vere,
- 4) njegova posebna ljubezen do revežev, in
- 5) pa njegova stanovitnost v Jezusovi veri.

Sv. Ožbald! na zemlji nekdam pravičen, usmiljen in pobožen mož; zdaj pa velik svetnik v nebesih in naš mogočni priprošnik, sv. Ožbald! ti ljubi naš patron, položi danes svojo mogočno prošnjo pred sedež milosti božje, da se tudi v naših sereih vnamejo svitile zvezde, ktere so se tako lepo lesketale v tvojem življenju in ti zdaj nebeško krono kinčijo.

Od teh lepih zvezd govorim v Jezusovem najsvetejšem imenu, vi pa pripravite se!

Razlaga.

1. Perva svitla zvezda v kroni sv. Ožbalda, sem rekel, je bila njegova pobožnost že v mladih letih. Bil je pa sv. Ožbald res prava luč vsem kristjanom. Scer rojen od nevernih staršev, obšla ga je vendar kmalo milost božja, da se je seznanil s kristjani, bil je od njih v keršanski veri dobro podučen in s svojima bratoma vred kerščen. O kako lepo je klečal na svojih kolenih in hvalil nebeškega Očeta za upecenjeni dar svete katoliške vere. Bil je pošten in sramožljiv mladeneč, lep izgled vsem mladim ljudem. Ni se pajdašil s hudobnimi, ker dobro je vedel, da, kdor se s hudobnimi pajdaši, hudoben bo tudi sam.

Alite, dragi keršanski starši! tacih pridnih otrok, kakor je bil sv. Ožbald, želite si tudi vi? Dobro veste, da pridni otroci so veselje staršev, njih podpora v starih dneh; hudobni otroci so pa le žalost staršev, njih kervava šiba.

Da bote pa imeli pridne, vbogljive otroke, morate jih lepo po keršanski veri izrejati. Le pogledjte na sv. Ožbalda. On je bil od kristjanov dobro v keršanski veri podučen in izrejen. Zatorej preljubi starši! da bote enkrat veselje nad svojimi otroci doživeli,

a) jim sami s svojim lepim zgledom svetite, ker „beseda le miče, izgled pa vleče“. Ne kolnite, ne legajte in ne opravljajte družih ljudi, to bi bilo za vaše otroke slana na mlado cvetje.

b) Staršev nauk je otroku jutrajna zarja, torej nčite otroke prav skerbno keršanskega nauka, ker, če se otroci naučili ne bodo, vse žive dni znali ne bodo.

c) Dveh reči pesebno otroke privadite, namreč sramožljivosti in pa pokorščine. Pravite jim večkrat, kako jih ljubi Bogec povsod vidi in njih angelje varh. Ne dajte otrokom veljati, vaša naj obvelja; otroci morajo vas vbogati, ne pa vi otroke.

d) V vsaki hiši, kjer so otroci, ste dve zlahtni reči doma, namreč: britka martra v kotu in pa šiba pod stropom; pa pogosto otroke pretepati in jih nensmiljeno pobijati, tudi ni prav; naj bo torej šiba le zdravilo, ne pa kosilo.

e) Pa „vse dobro pride le od zgoraj, od Očeta luči“, torej pa molite tudi prav pridno za svoje otroke, posebno pri sveti maši; saj: „kdor prosi“, pravi Jezus, „bo tudi prejel“. V kratkem, izrečajte svoje otroke tako, da bote enkrat tudi obstati zamogli, ko bo zabučal tudi nad vami čudni glas: „Daj odgovor od svojega hiševanja!“ (Luk. 16, 2.)

2. Druga svitla zvezda v kroni sv. Ožbalda je bilo njegovo veliko zaupanje v Jezusov križ. — Po smrti svojega očeta Ednina je bil sv. Ožbald za kralja postavljen. Zdaj je bila njegova prva skerb, da je iz angležke dežele pretiral grozovitnega Ceduala, smertnega sovražnika kristjanov. Neverni Ceduala pa je imel silno veliko vojsko; imenoval jo je nepremagljivo. Sv. Ožbald zbere svojo majhno vojsko, jo lepo Bogu priporoči in gre nad mogočnega sovražnika. Zapove sveti križ pred svojo vojsko nositi, v znamenje, da le v njega zaupa, ki je za nas na križu umrl. Kervavi boj se začne, in se tudi tako srečno dokonča, da je mogočni Ceduala popolnoma premagan in tudi na bojišču mertev ostane.

Pomislite, preljubi! koliko veliko zaupanje je imel sv. Ožbald v Jezusov sveti križ. O pod brambo svetega križa tudi vselej mi pritecimo, — čudno moč ima v sebi. Karkoli počenjaš, stori vselej v božjem imenu, začni z znamenjem svetega križa; saj sam Jezus nam pové, da „brez njega ne moremo kaj storiti“. — Si žalosten in imaš dosti terpeti, o zaupaj v sveti križ; pojdi v šolo svetega križa in čuj ga žalostno klicati: „O vi vsi, ki greste po potu, pomislite in pogledjte, če je še bolečina ktera, kakoršna je bolečina moja.“ Glej, Jezusova duša je žalostna, ti pa hočeš le zmiraj veselje imeti. Jezus visi nag na križu, ti pa od same prevzetnosti šumiš, ali te ni sram? Jezus terpi neizrečeno žejo in mora grenki žolc piti, ti pa si bil že tolikokrat pijan in morebiti še danes boš? O s kolikim strahom moraš pogledati Jezusov križ. O uči se modrosti tukaj pod Jezusovim križem!

In ti, ljubi brat, draga sestra! si žalosten, ker ti težka butara grehov na srcu leži. Res si revež, da se Bogu smili! Pa ne obupaj, temuč poglej ta sveti križ, imej zaupanje v njega! Glej, tudi tebe želi sprejeti v svojo odprto stran, Tisti, ki je zavaljo tvojih grehov na križu umrl! Zaupaj v sveti križ, — zapusti grehe in s ponižnim srcem se k Jezusu nazaj podaj, saj eno stopinco mu stori na proti, in On ti dve na proti pojde! Čuj ga govoriti: „Usmiljenje hočem... Nisem prišel klicat pravičnih, ampak grešnike.“

3. Tretja svitla zvezda v kroni sv. Ožbalda je bila njegova vedna skerb za razširjenje Jezusove vere.

Ko se je bil sv. Ožbald iz vojske dómu podal, še bolj si prizadeva, vse svoje podložne k pravi keršanski veri pripeljati. Naprosi škofa Aidana in še več drugih duhovnov, da so prišli v njegovo kraljestvo, Jezusovo vero oznanovat. Sv. Ožbald jih je v njih delu pridno podpiral. Storil je, kar je bilo v njegovi moči, da bi se sveta vera razširila. Dosti lepih cerkev je pozidal in s tim pokazal, kako zlo sta mu bila pri sercu Jezusov nauk in večno zveličanje podložnih.

Vidite, tako lepo je skrbel sv. Ožbald za razširjenje svete vere in svetega življenja na zemlji. Kako pa kaj mi skerbimo? Kakšno je zdaj na svetu življenje? Kako se posvečuje sveta nedelja, lep gospodov dan? Oh Bogu se usmili! le nekoliko se ozrite okoli sebe, in prepričali se bote, kako se ravno v svetih nedeljah, posebno ob shodih, Bog žali s strašnimi grehi. Čujete, kako po noči okoli rjovejo, kakor bi pekel vse svoje pošasti venkaj spustil. Poglejte, kje v kerčme, kako se zalivajo, kako tulijo in preklinjajo, vidite jih, kako se vertijo, kakor bi se jim bila pamet zmešala. Ženske vertoglave, brez vse sramožljivosti. Marsiktera, ima bolešno ali čisto revno mater domá, pa se ne zmeni za-njo; ampak le na raj, le k vinu, le v greh, le satanu v parklje. Dekla je rajši kregana, rajši službo popusti, kakor pa svojega malika, kakor grešno veselje. Tako preljubi! ja še hujše se večkrat po kerčmah godi, torej bi gospodar vsaj pametnejši storil, če bi popred bitko martro iz kota vzel in jo skril; ker ne spodobi se, da bi bila podoba križanega Jezusa tankejši, kjer se tako ajdovsko, tako živinsko ravna. Čuješ tergovce, kako lažejo, kako se pridušajo, glej ono deklo, dasiravno je že polovico letnega plačila naprej zjemala, si vendar najlepše oblačila kupuje, da bi ložej svoje grešno truplo popred prodala. O preljubi! poterdili mi bote, da se temu res taka godi. Bog hotel, da bi tako ne bilo! Moj Bog! kakšna bo za nas, ko bodo v kratkem tudi nad nami zagromele strašne besede: „Daj odgovor od svojega hiševanja!“ Kakšna bo tedaj? — Čudne so besede sv. Pavla: „Nikar se ne motite; Bog se ne pusti zasmehovati. Zakaj „kar človek seje, to bo tudi žet“.

4. Četerta svitla zvezda v kroni sv. Ožbalda je bila njegova posebna ljubezen do revnih. — Vsem je rad pomagal in vsak dan jih je mnogo na svojem dvoru nahranil. Nobenega ni brez milodara spustil. — Na sveto velikonoč je bilo; kralj s svetim škofom Aidanom sedi pri mizi. Služabnik pride praviti, da je še nekaj siromakov zunaj. Sv. Ožbald vzame sreberno skledo polno jedil, in jo zapove z jedili vred vbogim nesti. Sv. škof se silno

razveseli, prime kralja za roko in reče: „Da bi ta roka nikoli ne strohnela!“ In to se je zgodilo, ker ne glava ne desna roka sv. Ožbalda ni strohnela.

O preljubi! učimo se tudi mi od našega patrona, usmiljenim biti do naših revnih bratov in sestic; ker le tako si „bomo s krivičnim mamonom prijatlov delali, ki nas bodo, kedar obnemagamo, vzeli v večne prebivališča.“ Ja, preljubi moj! le dosti dobrih del si naberi, ker le te pojdejo s teboj! Ženo, otroke, hišo, travnike, njive boš tukaj zapustil, dobre dela pojdejo pa s teboj. Glej tvoje truplo v oski hišici na britof ponesó, tvoja duša pa pojde v neznano večno deželo. O kako se boš razveselil, ako boš unkraj groba toliko svojih dobrih del našel, prijatlov, ki te bojo častljivo v nebesa sprejeli. Dobre dela torej in pa čista vest; to naj bo tvoja največja skerb in trud!

5. Peta svitla zvezda v kroni sv. Ožbalda je bila pa njegova stanovitnost v Jezusovi veri. — Kakor ste popred slišali, si je sv. Ožbald silno prizadeval božje kraljestvo na zemlji razširiti. Pa tudi vsaka še tako dobra reč ima dosti nasprotnikov na zemlji. Taka se je godila s sv. Ožbaldom. Penda, kralj Mercianov in grozoviten preganjavec kristjanov, napade Ožbaldovo deželo z vojsko. Sv. kralj se v bran postavi, pa Bogu se že zadosti zdi, svojega prijatla iz tega sveta poklicati. Sv. Ožbald pade pod mečem svojega sovražnika v letu 642. Tako je končal sv. Ožbald svoje življenje. Za čast božjo, za sveto vero se je vedno goreče bojeval, zato je pa tudi prejel v nebesih lepo krono svetih mučencev. Bog je s tem počastil tudi svojega služabnika, da so se pri njegovem grobu tudi marsikteri čudeži godili. Vidite, tako je končal naš patron svoje sveto življenje. Bil je v dobrem zvest, dal je tudi za Jezusa svoje življenje, pa boljše je v nebesih našel, saj Jezus pravi: „Kdor zgubi svoje življenje zavoljo mene, našel ga bo.“ Oh preljubi! po izgledu sv. Ožbalda našega patrona bodimo tudi mi stanovitni v sveti Jezusovi veri in lepo živimo po nji; saj le, kdor bo do konca zvest, prejel bo krono življenja.

S k l e p.

Vidite, tako je živel sv. Ožbald, tako je umerl. Celó njegovo življenje nam je svitla luč, ki nam pot kaže iz solzne doline v boljšo deželo, v nebeški Jeruzalem. O bratje in sestre moje! naj nam bodo lepe čednosti našega patrona svitlé zvezde, za katerimi tudi mi zvesto hodimo, da pridemo tudi mi enkrat tje gor, kjer se patron naš veseli. Ti pa sv. Ožbald! ljubi patron cele fare, podpiraj nas s svojimi mogočnimi prošnjami pred usmiljenim Očetom še zanaprej. Vzeini v svoje varstvo celo našo faro, podpiraj pravične, usmili se grešnikov, tolaži žalostne, stoj na strani umirajo-

čim! Sv. Ožbald! ti si lahko odgovor dal, ko ti je Jezus rekel: Daj odgovor od svojega hiševanja!“ Oh nas, nas grešnike pa še težek odgovor čaka, sprosi nam torej od Boga gnado, tako živeti, da se enkrat ne bomo ustrašili, ampak obveselili Jezusovih besedi; „Daj odgovor od svojega hiševanja!“ Amen.

Pridiga v god sv. Marjete, device in mučenice.

(Nauki iz njenega življenja; gov. M. T.)

„Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, skritemu v njivi, ktere ga je človek, ki ga je našel, skril, in od veselja nad njim gre, in proda vse, kar ima, in kupi tisto njivo.“ Mat. 13, 44.

V v o d.

„Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji; toraj pojdite in učite vse narode, in kerščujte jih v imenu Očeta in Sina in svetega Duha.“ (Mat. 28, 18. 19.) To povelje je dal Kristus apostelnom na oljski gori malo pred svojim vnebohodom. In res so se apostelni po prejeni svetega Duha z Jeruzalema razkropili križem svet, oznanovavši povsod evangelje miru in kraljestvo božje. V teku časov prisijala je po njih naslednikih luč svete vere tudi v slovenske pokrajine, česar se imamo zlasti sv. Hermagoru in Fortunatu, kakor drugi naši severni bratje sv. Cirilu in Metodu zahvaliti. Od tistihmal so, kakor drugod, tako še po slovenskih okrajinah naši pobožni prededje začeli cerkve zidati, in kolikor bolj se je keršanska vera med njimi širila in vstanovljala, toliko več in lepših cerkev se je postavilo, dokler so si jih celo posamezne soseske jele zidati. Od tega pobožnega duha svojih sprednikov imamo sledu zadosti, ako se le količkaj okoli sebe ozremo, ker ga skoraj ni hriba, in je ni skoraj doline, kjer bi kake hiše božje ne vidili. Tudi vaši očetje so vam zapustili tukaj spomin svoje bogoslužnosti, ker so vam po svoji zmožnosti ta hramček božji sezidali, in vam sv. Marjeto, devico in marternico, za soseskino patrono ali varbinjo izvolili, da bi vam bila vaša pomočnica v dušnih in telesnih potrebah, in zgled vašega življenja.

Zato smo se še mi danes pri tej podružnici zbrali, da bi tukajšnjo patrono spodobno počestili, in se njenim priprošnjam priporočili. To pa bomo najbolj dosegli, ako posnemamo njene zglede. Zato Vam bom danes nekoliko popisal njeno življenje, in vam vmes vpletel nekatere nauke, — ki jih blagovoljno sprejmite in si po njih živeti prizadevajte.

Prosi za nas, sv. Marjeta!

Razlaga.

Sv. Marjeta je bila rojena v Antiohiji od bogatih, toda ajdovskih staršev. Okolnosti njenega rojstva torej za pravo srečo človekovo niso bile nič kaj vgodne. Zakaj skušnja uči, da so otroci večidel taki kakoršni so njih starši; toraj od ajdov ne moremo drugačne, kakor ajdovske izreje pričakovati. „Kdor pa ni preroden iz vode in sv. Duha — govori Kristus — ne more v nebeško kraljestvo“, in „kdor ne veruje, je že sojen, ker ne veruje v edino-rojenega Sinu božjega.“ In apostel pravi: „Brez vere je nemogoče, Bogu dopasti.“ Druga okolnost, ki nam je na Marjetni sreči lahko na sumu, pa je bogastvo staršev. Zakaj, kjer je bogastvo, ondi je večidel malo spoznanja božjega, ondi se le preradi za posvetno pečajo, ne skerbé pa radi za zveličanje duše. Zato že Kristus opomni, „da pojdejo bogatini težko v nebesa; ja, da je lažljaj iti kameli skozi šivankino uho, kakor njim v nebesa, zakaj taki, pravi apostel, padejo v zaderge hudičeve in v veliko nepotrebnih želja, ki človeka potopé v pogubljenje.“ Kakor pa na videz malo obetavne so te okolnosti Marjetinega rojstva toliko modrejše so pota božje previdnosti, po katerih nas vé v zveličanje voditi. Da je Marjeta nevesta Jezusova v življenji in v smrti postala, pripomogla je največ zgodnja smert njene matere, katero je že v zibeli zgubila. Zakaj oče jo je potem dal na kmete neki rednici, ki je bila na skrivnem kristjana, in ki jo je toraj ne le z mlekom za telo, temuč tudi z mlekom keršanskih resnic za duše dojila. S tem je postavila v njenem sercu podlogo tiste vse zmagljive keršanske stanovitosti, da se je poznejše rajše vsem posvetnim dobrotam odpovedala, rajše največe terpljenje in celo grozovitno smert prestala, kakor bi bila Kristusovi veri nezvesta. Komaj toliko odraste, da se svoje pameti zavé, je že po svetem kerstu hrepenela, in že takrat storila obljubo vednega devišтва. Od posihmal pa so bile njene najgorečnije želje, da bi mogla za Kristusa svojo kri preliti.

Pač srečni otroci, ki imajo že v prvi mladosti skerbne rednike, dobre varhe in pobožne pésterne, da jih lepo uče, nanje noč in dan čujejo in jih vsega hudega verujejo! Zakaj sprideni posli in neskerbni varhi so za otroke najhujša kuga, ki se že z mladega v njih serce zajé, jih na duši in na telesu pokvari, na tem in na unem svetu nesrečne stori. Zato staršem ni nikoli mogoče dosti priporočiti, da naj svojih otrok spridenim poslom ali tudi premladim pesternam nikdar v varstvo ne zročujejo, ker bi bilo velikrat bolje, da bi jih bili zgrabljivim volkovom, kakor pa tacim v skerb dali; zakaj uni bi bili samo njih telo, ti pa so še celo njih duše raztergali.

Ko oče Marjeto na dom vzame, kmali iz njenega ponižnega in sramožljivega vedenja spozna, da mora biti kristjana. Ravno to zve še od drugod. Zato jo pred-sé pokliče, in serdito vpraša, če se je res dala tako preslepiti, da bi bila kristjana? Vsa krotka mu odgovori: „Res je, oče! tudi mene je usmiljeni Bog poklical v svoje kraljestvo, in že se smem nevesto Jezusovo imenovati.“ — Učite se, keršanske dekleta, da mora vaša največa čast tudi v tem obstati, da ste pri svetem kerstu k edinozveličanski Kristusovi veri poklicane, z zalim oblačilom nedolžnosti ogernjene in za neveste Kristusove odbrane. Zato tudi vé s ponižnim in sramožljivim vedenjem zaklada svete vere in snežnobelega oblačila nedolžnosti varujte!

Na uni odgovor oče Marjeti sedaj z lepo, sedaj z gerdo, sedaj z obljubami, sedaj z žuganjem na vse viže pred oči stavi, kaj jo hudega čaka, ako kristjana ostane. Vidivši pa, da z vsem pri njej nič ne opravi, je noče nič več za svojo hčer spoznati, temuč k večjemu jo za sužnjo imeti. Pred njo verže neke borne raztergane cape, da naj se preobleče, in potem jo spodi od hiše krave past, misleč, da jo bo s tem kaj preveril. Ali ona je to voljno poterpela, pridno pasla, na paši molila in svete pesmi pela; pač v zgled našim pastirjem in pastiricam, s čem naj si na paši čas tratijo, od česa se pogovarjajo, in kaj počenjajo, da svoje serca pred kužno sapo zapeljivosti in pobujšanja neomadežvane ohranijo, in se Bogu z grehom ne zamerijo!

To njeno spodbudno obnašanje na paši je pa očeta le še bolj raztogotilo. Zato jo gre mestnemu poglavarju zatožiti, da naj jo zavoljo keršanstva kaznuje. Poglavar, Olibri, vidivši tolikanj pri-ljudno in zalo deklico, jej oblubi, če se keršanstvu odpové, da jo bo za svojo ženo vzel. Obeta jej v zakonu obilno veselja, veliko bogastva in visoko čast; pa vse — zastonj. Kolikor večje obljube jej dela, toliko stanovitniša je v svojem sklepu.

Poglejte, ljubi moji! koliko bogoljubne duše zaklada svete čistosti cenijo! Vem, kakor Olibri sveti Marjeti, tako tudi vam zapeljivci veselje, ja hribe in doline ter zlate gradove obetajo, da bi se jim vdale in jih za svoje molike molile. Vem, da vam pravijo: „Saj nečistost ni tak velik greh; to je le slabost!“ Ali bote pa rajše njim, kakor Bogu verjele? Ja, žalostna skušnja nam terdi, da jih veliko rajše satanu, kakor Bogu in njegovim namestnikom verjame, da svojo čistost za vselej zapravijo. Žalostna skušnja nam spričuje, da sedanjim dekletom še celo ni treba obetati zlatih gradov. Dosti jim je že kozarec vina, da jih omoti, kak Judovski perstan, rudeč trak ali pisana ruta, da se dajo v nepopisljive reve in sramoto potisniti, ker se jim veselje v solze, trakovi

v povoje, rute v plenice in perstani v peklenske verige spremené. Zato premislite: Ako bi nečistost ne bila tak greh, kakor zapeljivei pravijo, zakaj pa Bog že od stvarjenja do sedaj ni nobenega greha bolj kaznoval, kakor tega? To lahko vidite v vesoljnem potopu ob Noetovem času ali nad strašnim požigom z žvepljenim ognjem mest: Sodome, Gomore, Adame in Seboim. Še stoji na tistem kraji mrtvo morje, iz katerega se vedno smolnatožvepljen sopar vali, in v katerem nobena žival ne pre-stoji, v večni spomin vsem rodovom do konca sveta, kako da se je božja pravičnost že na svetu nad nečistniki maščevala. Zato se spominjajte vedno besed sv. Pavla: „Ne motite se; nečistniki in prešestniki ne bodo posedli božjega kraljestva!“ Po zgledu sv. Marjete bodi vaš sklep, da se rajše hočete kakemu veselju in kratkočasu odpovedati, rajše praznih obljub ne sprejemati, rajše kako zabavljico, ali kako zaničevanje in zasramovanje preterpeti, kakor se v zanjke zapeljivega sveta vjeti dati in potem nad zgubljeno nedolžnostjo in zapravljenim rajem vseskozi zastoj zdihovati! K temu sklepu vas spodbada zgled sv. Marjete še dalje!

Ko namreč poglavar s temi obljubami pri njej nič ne opravi, začne jo s hudim siliti. Ukaže jo do nagega sleči, in jo s šibami tako neusmiljeno pretepati, da jej je kri curkoma po životu tekla. Po tem jo veli z železnimi grebeni po vsem životu razmesariti, da jo je bilo milo pogledati. Pri vseh teh martrah pa kar besedice ne zine, temuč vpre svoje oči v nebo in molče terpi. Na to jo veržejo v ječo. Ondi poklekne na tla in hvali Boga, da jej je dal vse to srečno premagati, in se mu še zanaprej za njegovo pomoč priporoča. Tudi je Bog pripustil, da se jej v ječi peklenska hudoba v podobi zmaja prikaže, kakor bi jo bil hotel požreti. Ali kakor poglavarja, tako je še hudobo zmogla, v roko vzemši sveti križ, znamenje našega odrešenja. Zato oboje, zmaja okoli njenega pasu, ali pod nogami, in križ v njenih rokah, pri njej na podobah namalano vidite. — To naj nas spominja, da se v peklenskih skušnjavah zoper čistost k svetemu križu zatekajmo, to je: Kristusovo terpljenje preišljajmo, in predrago ceno svojega odrešenja Očetu darujmo, naj nikdar ne pripusti, da bi bila kdaj nad nami zgubljena. Tako bodo zbežale od nas vse prikazni peklenske pošasti, ker pekel dobro vé, da je Kristus naše dolžno pismo na križu raztergal, in da do nas nima nič oblasti. „Hudoba — pravi sv. Avgustin — je kakor priklenjen pes, ki sicer laja in popasti želi, pa vendar nobenega ne more ugrizniti, razun kdor sam hoče in se mu približa.“ Ravno tako je s skušnjavami, prihajočimi od našega poželenja in od hudobnega sveta. One nas v greh ne morejo prisiliti, temuč nas le vabijo in mikajo; na nas pa je ležeče, da va nje ne dovolimo. Znamnje svetega križa naj nas toraj spominja, da „vse

zamoremo v Njem, kateri nas pokrepuje.“ Tudi nam, kakor kdaj cesarju Konstantinu v hudem boji z Maksencijem je obljubljeno, rekoč: „V tem znamenji boš zmagal!“ zakaj „to je naša zmaga, govori apostelj, ktera zmora svet, naša vera.“ S tem ščitom po njegovih besedah zamoremo vse ognjene pušice hudobnega ugasiti.“ Le pogledjmo še enkrat na sv. Marjeto, kako se je s tem ščitom svete vere še v poslednjem boji borila!

Kakor jo je poprej Bog pripustil od hudobe skušati, tako jej je sedaj po zmagi dal okusiti sladkost svoje tolažbe in svojo moč. K njej v ječo pošlje svojega angela, kateri jo še vprihodnjič božje pomoči zagotovi, rane pa jej po čudežu na nagloma ozdravi. — Tako ravna Bog z vsemi pobožnimi dušami, kedar jim kakošne križe in skušnjave pošlje. Viditi je s prvega, da so od vseh zapuščeni, in da je Bog sam od njih svojo roko odtegnil. Ko so pa dosti poskušeni, se jim nenadoma prikaže rešiven angelj, kateri jih s tolažbo navda in za nove boje okrepča. Tudi njim velja, kar je odgovoril Kristus sv. Katarini Sienski na vprašanje, kje je bil, ko so krog nje bučali viharji hudih skušnjav, rekoč: „Bil sem v sredi tvojega serca, in sem ga varoval, kakor trdnega mesta, da nisi obnemogla.“ In tako, govori sveto pismo, „je Gospod blizo vsem, kateri vanj kličejo.“

Ko sv. Marjeto vso ozdravljeno zopet drugi dan pred poglavarja pripeljejo, začne jo še enkrat z lepo pogovarjati, in jej reče: „Poglej, kako te bogovje ljubijo, ker so te tako naglo ozdravili! Bodi hvaležna in daruj jim!“ Ona pa mu zaverne: „Tvoji mertvi bogovje me niso ozdravili, ampak Jezus, Sin božji, kateri dušo grehov, telo pa ran reši, in svojim vernim pomaga. Zato ti še enkrat povem, da rajše stokrat umerjem, kakor da bi Jezusa zatajila.“ Poglavar, ko vidi, da po nobeni ceni pri njej nič ne opravi, spremeni svoje obljube v novo terpljenje. Ukaže jo z razbeljenimi plehi po životu zgati, jo potem na rokah in nogah zvezati in v kad, polno vode, vreči, da bi ali še več terpela, ali pa vtonila. V tem terpljenji pa se na enkrat zasliši nek glas: „Pridi, nevesta Kristusova! Pojdi v kraljestvo Svetnikov! Prejmi krono večne časti!“ Med tem se zemlja strese, vezi na rokah in na nogah padejo z nje, in vesela skoči iz vode. Veliko pričujočih se na to čudo spreoberne in očitno za kristjane spozna. Za tega voljo se Olibri zboji kakošnega punta, in ukaže brez vsega odloga devici glavo odsekati. Slišavši svojo smertno obsodbo pade na kolena, moli za srečo svete cerkve in vseh vernih; potem pa z veseljem podá rabeljnu svojo glavo, svojo dušo pak zroči svojemu nebeškemu ženinu. Tako je dokončala svoje življenje in krono marterstva dosegla okoli leta 157 po Kristusovem rojstvu.

Vidite, kako v resnici močna je živa vera in goreča ljubezen čiste duše! Ona premaga zapeljivi svet, zmore hudobo in se tudi smerti ne boji; in to še celo pri slabem ženskem spolu, pri mladih deklicah, kakor je bila sveta Marjeta. Sveta vera je toraj zares tisti zaklad, zavoljo kterega moramo vse prodati, da ga kupimo; tisti predragi in neprecenljivi biser, ki je več vreden, kakor vse drugo posvetno bogastvo, ker iz njega se kujejo ključi, ki odpirajo vrata nebeške. Svet sicer govori: „Naš čas je, kakor memogredoča senca, in po smerti se nihče nazaj ne verne. Zato pridite in uživajte pričujoče dobrote! Napolnimo se z mazili in žlahtnimi dišavami in z vinom! Spletajmo si vence iz rož, predno zvenejo, in nikjer naj ga ne bo travnika, kjer bi se ne sledila naša sladnost (razuzdanost)“. (Modr. 2.) Tudi meso nam prigovarja, kako sladko, prijetno in veselo je to; in sopet še hudoba nas šunta, da je s smertjo vse pri kraju, da ni ne sodbe, ne večnosti, ne pekla, ne nebes. Ali sveta vera nas uči, da vžitek tega sveta, da vse njegovo veselje preide, in le-ta, ki stori voljo božjo, ostane vekomaj; uči nas, naj nikar ne verjamemo zapeljivcem, ki v ovčjih oblačilih k nam pridejo, od znotraj pa so zgrabljivi volkovi; da naj nikar ne tergamo cvetlic po ledinah, kjer so strupeni gadje pod njimi skriti; sploh, da se tako bojujemo v življenji, da vero ohranimo, in dosežemo obljubljeno krono večnega plačila.

S k l e p.

Za to krono plačila se hočemo še mi po zgledu sv. Marjete z zapeljivim svetom, z mesom in s hudobo serčno vojskovati, ter z božjo in ž njeno pomočjo, s pomočjo Marijno in vseh Svetnikov jo doseči v njih preblaženi sredi. Zato — vsi Svetniki in Svetnice božje! prosite za nas sedaj in ob naši smertni uri! Amen.

Pridiga v praznik sv. Lorenca.

(Nauki iz njegovega življenja.)

„Kdor hoče meni služiti, naj hodi za meno; in kjer bom jaz, tam naj bo tudi moj služabnik.“ Jan. 10.

V v o d.

Tri križe jaz vidim na velikem altarju postavljene; na srednjem visi Jezus Kristus, edinorojeni Sin nebeškega Očeta. Iz ljubezni do nas zapusti svoj tron nebeškega kraljestva, pride k nam na revno zemljo, svojo sveto kerv do zadnje kapljice prelije, neskončne težave terpi, in na križu umerje: tako umerje nedolžni. Na pravi strani našega Odrešenika je sv. Dizmas, ki je na križu zaslišal vesele besede: „Še danes boš z menoj v svetem raju“: tako umerje spokorjeni grešnik. Na tretjem križu pa visi nesrečni grešnik, ki je še na križu razpet preklinjal svojega Boga: tak strašen konec vzame terdovratni, nespokorjeni grešnik. — Tam na unem svetem altarja vidim Marijo, mater Jezusovo; na obadva kraja brušen meč njeno maternno serce prebada zavolj ljubega Sina, ki so ga terdovratni grešniki na križ pribili; — vidim pa tudi sv. Jožefa ravno na tem altarju stati; Bog je iskal brumnega moža, in je našel Jožefa, bornega tesarja; njega je Mariji za ženina in svojemu Sinu za rednika izvolil; britko in težavno je bilo na tem svetu njegovo življenje, zdaj pa v božjem kraljestvu svoje veliko plačilo zavživa.

Kaj pa tam na unem altarju vidim? Kdo je ta svetnik? Na glavi se mu sveti zlata krona nebeškega kraljestva, mlado in veselo je njegovo obličje, prav lepo se mu podaja duhovsko oblačilo, v levi roci mu cveti žlahtna roža, v desni roci derži železen rož. Ni ga med nami, da bi tega svetnika božjega ne poznal. Znajde se jih pa morebiti veliko, ki ne vejo, kako lepo in zvesto je sveti Lorenc svojemu Bogu služil. Ravno v petek smo njegov vesel spomin obhajali. Kakor pa pridna čbelica iz cvetečih rožic sladko sterd pije: tako moramo tudi mi iz življenja svetnikov lepe nauke nabirati. Sv. Janez Krizostom pravi: „Gotovo bomo v nebesih tudi mi, kar so zdaj svetniki, ako bomo na zemlji tudi to, kar so oni bili svoje dni.“ Za tega del zvesto poslušajte življenje svetega Lorenca in lepe nauke, ktere nam daje njegovo sveto življenje. Poslušajte!

Razlaga.

Sv. Lorenc, kterega tam na svetem altarji gledamo, živel je v Rimu; v bog je bil pred svetom, pa bogat pri Bogu, nedolžen ko angel, bogaboječ in skerbni za nebesa. Sv. papež Ksistus II. je zvedel njegovo sveto življenje, ga je k sebi vzel, ga skerbno učil in pripravljaj za duhovni stan. Sv. Lorenc poln dobre volje in svete lakote po Jezusu Kristusu živeti, je rad in zvesto poslušal in bogal svetega papeža; zato ga sveti papež za diakona (to se pravi: za duhovnika s šestimi žegnji ali blagoslovi) posveti, če je ravno še mlad bil. Diakoni so imeli dolžnost pri sveti maši streči, verne obhajati, k bolnikom sv. rešnje Telo nositi, in za borne vdove in zapuščene sirote skrbeti. Zvesto je mladi diakon svojo sveto službo opravljal, božji dub ga je vodil, bil je prijeten Bogu in pravičnim ljudem; pa tudi nam vsem.

1. lep zgled vsega dobrega že v svoji mladosti.— Povzdignite torej vsi mladi ljudje svoje oči na sveti altar in učite se danes od sv. Lorenca že svoje mlade leta Bogu k česti, svoji duši pa k zveličanju obračati; bodite

a) zvesti prijetli serčne molitve in radi molite! Mlade rože na polji se po rumenem soncu obračajo, in pijejo iz njega čisto nebeško luč: pa tudi ravno po tem toliko cvetijo; še lepše mladi ljudje živijo, ki povzdigujejo v molitvi svoje serce k Bogu. Tudi ti, ljubi mladeneč, zala deklica! tudi ti vsako jutro Boga iz serca lepo pozdravljaj, in mu vse svoje serčne želje izročuj, vsak večer Boga serčno zahvaluj za vse, kar si prijel. Celi dan naj bojo na delu tvoje roke, pri Bogu pa tvoje serce in za res! srečno in veselo bo tvoje življenje. — Učite se od sv. Lorenca:

b) Radi sv. nauke poslušati. — Z veselim srcem je on poslušal sv. papeža: tako rad tudi ti poslušaj keršanske nauke, ki učijo Boga prav spoznati in Jezusa Kristusa Sina božjega, spoznati pa tudi, kar nam Bog zapoveduje, ali storiti prepoveduje. To spoznanje imenuje Jezus „večno življenje“; kdor to pridno v glavi ima, ne bo zgrešil pravega pota, ki ga k časni sreči in v v večno zveličanje pelje. Oj le radi poslušajte božje nauke, pa še rajše jih spolnajte; tako bote po besedah Jezusovih modremu možu podobni, ki svojo hišo na skalo zida, ktera se mu nikoli poderla ne bo. Kdor se pa samo posvetne modrosti uči, za božje reči pa malo kaj poskerbi, dela abotno kakor človek, ki svojo hišo na pesek stavi, hitro se mu bo poderla in še njega posula. — Učite se tudi od sv. Lorenca

c) vbogati in radi delati. — Sv. Lorenc je svojega sv. papeža vselej vbogal in zvesto svoje dolžnosti opravljal: vbogajte radi in zvesto svoje starše in učenike tudi vi, ljubi otroci! tako bote odrastli modri in žlahni možje. Kdor pa ne vboga, je brez Boga; njegovo serce hudi duh v oblasti ima: „Tistemu, ki očeta zasramuje, in zaničuje svojo mater, naj mu vrane oči izkljujejo, in jih mladi orli požro“, govori sv. Duh. Pa tudi radi in lepo delajte; kdor svoje delo v nemar pušča, naj si ravno na denarjih sedi, bo še bos hodil; in mlad bahač, ki se noče delati učiti, bo star berač moral kruha prositi. Blago moli snejo, denarje tatje ukradejo, le kar znamo, tega nam nihče vzeti ne more.

Kakor je torej sv. Lorenc svojo mladost svojemu Bogu daroval: tako imamo tudi mi rožni cvet svojega življenja Bogu darovati.

2. Iz celega serca je sv. papež svojega brumnega služabnika ljubil; — ali neverni cesar Valerijan je nju ločil.

Leta 258 po Jezusovem rojstvu je Valerijan ukazal kristjane nensmiljeno preganjati, pred vsem pa duhovnike mučiti in moriti, ako Jezusove vere ne zatajijo. Ravno sv. papeža Kzista II. in še nekoliko duhovnikov k smerti ženó. Mladi Lorenc se svojega pastirja ločiti ne more, za njim leti, in na ves glas milo zdihuje: „Kam greš, oče! brez svojega sina? kam greš, o sv. mašnik brez svojega služabnika! V čem sem se tebi, oče! zameril, da me zapuščaš?“ Prijazno mu sv. papež odgovori: „Ne zapustim te, ljubi moj sin! za vero Jezusovo boš ti še več terpel, ko jaz — in čez tri dni boš za meno prišel.“ Tako sta jemala zvesta služabnika slovo, pripravljena iti za svojim Gospodom v terpljenje in smert, po smerti pa tudi v večno življenje. — Tudi med nami, ljubi moji! je že marsikteri goreče solze prelil, ko so očeta ali mater k pogrebu nesli; marsikteri sin je za parami svojega očeta zdihoval: „O ljubi moj oče! kam greste brez svojega sina“, in marsiktera hči je na poti proti pokopališču v sercu vpila: „Kam greste, ljuba mamica! brez svoje hčere, s čem sem vas razžalila, da me zapustite!“ O pošteni starši! da bote tudi vi svojim žalostnim otrokom še iz mertvaške truge vesele besede reči mogli: „Ljubi otročiči moji! bodite potolaženi, jaz vas ne zapustim; v treh dneh, v kratkem pridete za meno v vesele nebesa“, da bote jim mogli te zlate besede zapustiti, vzenite od mene svete nauke, ki jih vam danes priporočam:

a) vaša prva in sveta skerb naj bodi: svoje otroke že od mladih nog po Bogu ravnati, in v božjih rečeh lepo podučevati. Skerben vertnar najbolj za svoje mlade drevesca skerbi: tako tudi naj vsaka mati svojega otroka že na rokah z ljubeznijo do Jezusa doji, oče že naj s prvim koscem kruha pokaže Očeta

nebeškega, od kterega vse dobro pride; zakaj mlade glave in mehkega serea se vse dobro in lepo rado prijema; ako se pa zamudi, bode se s hudim obrastlo, kakor zapuščena njiva s ternjem in osatom.

b) Vaša obnaša, starši vi! naj bo otrokom živ zgled, in vaše čednosti naj se vtisnejo v njih mlado seree. „Gorje, proti Jezus, človeku, po katerem pohnjšanje pride; bolje bi mu bilo, da bi se mu mlinski kamen na vrat obesil, in potopil v globoko morje.“ Strah in groza preleti vse moje kosti, ko vidim toliko staršev, ki namesti svoje otroke Boga ljubiti in častiti, ga le žaliti učé, ki v svojih otrocih nikdar otrok za nebesa, ampak za pekel redijo; njih duše bo pravičen Bog z njihovih rok tirjal. Varite se torej, keršanski starši! v pričo svojih otrok hudega kaj marnovati ali pa kaj doprinašati, zakaj: rotiti se, kleti, nesramno govoriti, pijančevati se sin od očeta uči; obrokovanje, štimanje in prevzetnost posnema hči po svoji materi, in kakor stara ptica poje, nauči tudi mlade svoje! Zakopajte si te zlate nauke globoko v serce, pošteni starši! tako bojo vaši otroci na zemlji vaše veselje, vaša najlepša krona pa tamkej v nebesih!

Neusmiljena smert tudi seree zakonskih ljudi močno rani; danes vzeme moža, jutre pa ženo pobere; za tega del, vi zakonski! deržite zvesto svojo obljubo, ktero ste v cerkvi pred božjim altarjem v pričo cele fare storili; tako bote še v smertnih bridkostih vesele besede zdihniti mogli: Ljubi moj mož! draga moja žena! ne žaluj! v treh dneh, v kratkem prideš za menoj tje v srečno deželo, kjer nas nobena smert več ločila ne bo!

3. Sv. papež in njegovi tovarši grejo serčno za Jezusa umret; sv. Lorenc pa hiti, v treh dneh se k smerti pripravljat. Kar je še cerkvenih denarjev imel, razdelil je med uboge; tudi zlate in sreberne posode je prodal, in kar je skupil, razdal je bornim. Ko rimski poglavar to zvé, sv. Lorenc pred se zaklče, in mu oestro zapove, naj cerkvene zaklade njemu v roke da. Sv. Lorenc mu odgovori: „Če mi odlog daš, hočem ti pokazati največje bogastvo, ki ga cerkev ima.“ Sv. Lorenc gre, vse siromake, slepe in kruljeve sirote in vdove na nekem kraju po versti postavi in poglavarju reče: „Pridi le in poglej zaklade našega Boga.“ Ko veliko trumo samih sirot namesti denarjev in dragih povesod ugleda, razserdi se poglavar strašno; sv. Lorenc pa pravi: „Zakaj se jeziš? Zlato in srebro, ki ga tako goreče poželjuješ, je le slaba in zapeljiva ruda: pravo zlato je Kristus, kterega otroci so ti siromaki, oni so tisti cerkveni zakladi, ki sem jih tebi pokazati obljubil.“

Vi borni in siromaki, kateri se celi dan trudite, da vam pot od las kaplje, pa vendar sebi in svojim le slab živež služite, in morebiti naslednje v starih dneh s težko beraško palico od hiše do hiše za kosec kruha prosite, bodite potolaženi, oh ne žalujte! kedar vam v vaši revnosti in vaših nadlogah goreče solze v oči priigrajo; le berž mislite na sladke besede sv. Lorenca: „Pravo zlato je Kristus, in vi siromaki ste njegovi otroci“; britkosti so vrata nebeške, in sv. križ je kraljevi pot k nebesom, kjer se bojo vse vaše rane zacelele, vse solze posušile, „tam ne bote lačni, ne žejni, vročina in sonce vas peklo ne bo.“ Zlato in srebro je slaba in zapeljiva ruda, te besede sv. Lorenca vselej v srcu nosite vi kristjani, katerim je dobrotljivi Bog posvetnega in časnega blaga in premoženja privergel! Kaj bojo vam enkrat pomagale polne skrinje zlata in srebra: „gol je človek na svet prišel, gol spet pojde iz sveta“; v štiri ozke dile vas bojo zabili, v stergan pert zavili in položili v krilo črne zemlje; na grobu v stran dene kralj svojo zlato krono, berač pa svojo beraško palico, in tisti, ki je v perji ležal, v židi hodil, mora mirno in tiho spati zraven bornega berača, ki je na gnilej slami zdihoval in bos po svetu hodil; le same dobre dela, ki ste jih s premoženjem storili, pojdejo s vami v dolgo večnost pred stol pravice božje; tam bo človeku vsaki verček merzle vode, vsak kosec kruha, vsak krajcar stokrat povernjen; zakaj kar bornim podelimo, Jezusu posodimo, on bo naš plačevavec. „Sirotam vbogajme dajati“, pravi sv. Avguštin, „je seme v dobro zemljo sejati, ki nam hitro zazori; pot k nebesom si pripravlja, kdor rad bornim podeli.“

Neverni poglavar zavoljo tega, kar mi je sv. Lorenc storil, ves razpikan zarjuje: „Vem, da bi rad hitro umerl, ali tvoja smert bo počasna.“ Ukaže serčnega mladenča čisto sleči, neusmiljeno tepsti in razmesariti; ker pa sv. Lorenc le stanovitno terdi sveto Jezusovo vero, zapove ga na žereč rož pripeti, in na žerjavici počasi peči. Oh kako strašne in močne so bile te bolečine! pa še bolj močna in bolj goreča je bila njegova ljubezen do Jezusa. Po eni strani že ves pečen, lepo mirno grozovitnežu reče: „Ukaži me obrniti, da bom po obeh stranéh dober; po tem pa vreži en kos in jej, ako se ti poljubi.“ Potem je veselo svoje oči v nebesa povzdignil, molil in prosil, da bi vse rimsko mesto pravo vero spoznalo; — in ko je odmolil, je lepo v Gospodu zaspal, in angeli božji so nesli njegovo sveto dušo v večno življenje.

S k l e p.

Naš pot, ljubi bratje in sestre moje! po katerem mi proti večnosti hodimo, je gosto s ternjem nastlan, bridkosti in nadloge nas stiskajo, in težki križi na naših ramah ležijo; ali vendar le kratek pot je od zibelje do pokopališča — vse mine — le sama večnost nam ostane — srečna ali nesrečna. Kaj ima sv. Lorenc od strašnih marter in gorečih bolečin, ktere je občutil na gorečo postelj pripet? Vse je preteklo, ostalo mu je le večno veselje, ktereга se že čez 16 sto let veseli, in se ga bo veselil do vekomaj. Tudi naši križi, naše težave niso večne, pride bolezen, in nam postelje bolno postelj, pride smert in nam postelje v černo zemljo; — brumno dušo pa peljejo angelci božji v večni raj, iz ktereга sv. Lorenc ravno danes z močnim glasom kliče:

Hočeš s Kristusom kralj'vati,
Se ne smeš ti križa bati;
Le skoz križ in poterpljenje,
V večno dojde se življenje! Amen.

Pridiga

**pri blagoslovljenji popravljene in olepšane
cerkve v Šent-Rupertu na Dolenskem**

25. listopada 1855; gov. J. R.

„Gospod! jaz ljubim lepoto tvoje hiše, in kraj, kjer prebiva tvoje veličastvo.“
Psal'm 25, 8.

V v o d.

Ljubi prebivavci Šent-Ruperske fare!

Ne vém, ali spím, ali budim; ne vém, ali v novi ali stari vaši cerkvi stojim. — Cerkev je še nekdajna, častito 430 let stara; njena obleka pa je nova, prelepa postala. Kakor čedna obleka bolj povzdigne lepoto človeka, tako dene zdajni lišp vašo že poprej slovečo cerkev v prvo versto najzaljših cerkva v naši škofiji. — Videl sem svoje dni že več cerkvá, videl po velikih mestih tudi večje in dražje cerkve; pa nikjer še nisem zapazil stropa s tako veliko trumo podob angelov in svetnikov obsejanega, s tako mnogoterimi žilami opasanega in prepetega, kakor v vaši cerkvi. Zdaj, ko je zlato iz žlindre potegnjeno, žlahitno jedro iz lupine izluščeno, razodela in odkrila se je vsa berhkota vaše cerkve; zdaj še le jasno vidite, kaj ste nevedoma imeli v svoji farni cerkvi. Zdaj še le bo vaša cerkev, kakor vaši veliki lepoglasni zvonovi, vse prek slovela, in blizo in deleč oznanovala, da se s bistrim umom in dobrim srcem staro prenoviti, in pohabljenjo zaceliti zamore. Zdaj že, zlasti pa, kedar bota osnovana altarja, pričeta prižnica in kerstni kamen do dobrega izdelana, snelo se bo od te cerkve po pravici reči, kar je nekdaj očak Jakop, ki je po do nebes prislonjeni lojtri angele hoditi videl, djal: „Resnično, tu je hiša božja, pa vrata nebeške“, in vsak, kateri lepoto božje hiše in kraj, kjer prebiva božje veličastvo, kakor David ljubi, zlasti vsak farman, kateri je za božjo čast le nekoliko vnet, vložil bo kaj za to potrebno popravo cerkve z veseljem, saj bo dal tistemu, kateri mu je vse, kar ima, dal in kateri še kupice merzle vode brez plačila ne pusti,

vložil rad, če pomisli: 430 let je že božja hiša na tem mestu; naši očetje, manj se jih je štelo, so jo zamogli postaviti, — in mi njih otroci, — več nas je, bi je ne mogli zlejšati.

Vašega veselega godovanja se danes vdeležit, zavoljo srečno izpeljanih veličanskih popravkov v vaši cerkvi, — vašega gospod fajmoštra, kot mojstra delo hvali, moja hvala bi preslaba bila, — sem danes k vam prišel, ker tudi jaz ljubim lepoto božje hiše... ter vam s škofijskim privoljenjem in pooblastenjem prenovljeno božjo vežo blagoslovil v čast Boga Vsegamogočnega in v čast sv. Ruperta, kterege so si vaši predočetje v svojega posebnega pomočnika v nebesih izvolili. Iz tega namena se je danes tudi več družih duhovnov sešlo, kateri so z menoj molili in Boga prosili, da bi vam vedno svoje milosti in dobrote delil, in vse vaše ponižne prošnje uslišal, kedar jih bote v tej olepšani cerkvi pred božje obličje pošiljali.

Oh! da bi bilo pač tudi meni moč, k lepoti vaše cerkve kaj pripomoči! Morebiti mi je moč, toda kako? Glejte, ljubi Šent-Rupertske farmani! največi kinč sleherne fare so lepe cerkve; in največi kinč sleherne cerkve so dobri, bogaboječi kristjani. Cerkve so mrtvi, dobri kristjani so živi tempeljni sv. Duha.

Dans obhajamo malo cerkveno žegnanje; pa veliko in pravo žegnanje ho, ako bote zvesto poslušali in si k sercu vzeli, kar vam bom dans z božjo pomočjo povedal. Povedal vam pa bom, in povedal, kolikor se da, ob kratkem: Kaj vam je storiti in kaj opustiti, da bote vsi dobri kristjani in zali udje svoje ozaljšane cerkve.

Začnem v terdnem zaupanju na božjo pomoč, — v imenu njegovega ljubega Sina, našega Gospoda in Zveličarja, Jezusa Kristusa.

R a z l a g a.

K Jezusu je pristopil mladenec rekoč: „Učenik! kaj naj storim, da večno življenje zadobim?“ Jezus odgovori: „Ako hočeš v življenje iti, spolnuj zapovedi.“ — Da bote zdaj pobožni in kdaj zveličani, morate tudi vi najprej božje zapovedi spolnovati, in sicer pa:

1. Terdno verovati v Boga edinega v natori in trojnega v osebah, vanj zaupati, ga iz vsega serca ljubiti, spodobno moliti in častiti. „Kdor ne veruje v Boga, stvarnika nebes in zemlje, — ali ne veruje vsega, kar je Bog razodel, Jezus učil in nam sveta cerkev

verovati zapoveduje; — ali kdor prederzno upa in misli, da mu bo Bog grehe odpustil, naj se spokori ali ne; ali kateri obupa in misli, da Bog nima moči ali volje pomagati mu; ali kateri Boga ne ljubi z zvestim dopolnjenjem njegove volje, ne bo zveličan. Tudi ne bo noben odraščén kristjan zveličan brez molitve. Sv. Avgústin pravi: „Terdno verujemo, da se nihče ne more zveličati brez božje pomoči, in da tudi nihče božje pomoči ne prejme brez molitve.“ Kar je vojščak brez puške, ptica brez perut, riba brez plavut, to je kristjan brez molitve.

2. Imejte Boga in vse, kar je svetega in božjega, v časti, ter se skerbno varujte vsacega greha, zlasti pa nepotrebne in še bolj krivega priseganja, pa tudi rotnja in preklinjevanja. Brez vere je, kateri rad prisega, in kdor po krivem priseže, se Bogu odpové in hudiču zapiše. Umazana je verzel, skoz katero se preišči plazijo; tudi usta ne morejo čedne biti, skoz ktere vseskozi peklenški vun in noter dirjajo.

3. Spomni se, da boš praznik z dobrimi deli posvečeval, in se varoval hlapčevskega dela brez sile in pravičnega privoljenja, in vseh opravil, ktere temu svetemu dnevu nečast delajo, ali pa njegovo posvečevanje opoverajo. Nedeljski zaslužek dobiček celega tedna odnese. Usmiljenja vreden je, kateri od Boga v naše posvečenje postavljene dneve z grehom obrača v svoje pogubljenje.

4. Naj slehern otrok spoštuje, ljubi, vboga svoje stariše, ker so za Bogom njegovi največi dobrotniki, in naj za-nje v potrebi in bolezní skerbí. Od Jezusa se bere, da je bil svojim starišem, ne le materi temuč tudi svojemu krušnemu očetu, sv. Jožefu pokoren. Jezus, božji Sin, v kterega imenu se morajo vseh kolena v nebesih in na zemlji skloniti, je bil kakor človek svojim starišem pokoren, kako bojo tedaj pri njegovi sodbi obstali tisti otroci, kateri svoje stariše sovražijo, morda zato sovražijo, ker jih od greha odvrtačujejo, kateri se nad njimi zaderajo, jim kljubljajo in nagajajo, jih v revščini in bolezní zapusté, ali jim še to mervico kratijo, ali s kletvijo in zmerjanjem mečljejo, kar jim je v pismu izgovorjenega!

5. Smo dolžni za svoje in svojega bližnjega zdravje telesno in dušno skrbeti. Ni ga večega bogastva, kakor je zdrava duša v zdravem telesu. Varujmo tedaj sebe in svojega bližnjega nezmere pri jedi in pijači, togote, nevošljivosti in nečistosti, vsacega telesnega in dušnega poškodovanja. Kri ubitega vpije, kakor Abelnova kri, k Bogu za maščevanje. Njemu, ki koga v greh zapelje ali pobunjsa, bi bilo bolje, da bi nikoli rojen ne bil. Iz njegovih rok bo Bog zapeljanega dušo terjal sodnji dan.

6. Nam je zapovedano, sramožljivim in čistim biti do sebe in do družih, in nikoli nič nespodobnega ne misliti, ne želiti; ne govoriti, ne storiti nikoli nič tacega, česar bi se vpričo bogaboječih ljudi govoriti in storiti ne prederznil. Sv. Pavl pravi: „To je volja božja: vaše posvečenje, da se nečistosti zderžite, in da vsak zmed vas svoje telo v svetosti in časti ohrani, ne pa v gerdih željah, kakor neverniki, kateri Boga ne poznajo. Noben loternik in noben prešestnik ne bo imel deleža v kraljestvu Kristusovem. Le kateri so čistega serca, bojo Boga gledali.“

Prosim tedaj najprej vas, keršanski sinovi in hčere! ne hodite po široki poti poželjivosti, ktera pelje v pogubljenje, temuč po ozki stezi zatajevanja samega sebe, ktera edina vodi v večno življenje. Varujte svojih oči, da nobene nečimurnosti in nespodobnosti pogledale ne bojo; svojih ušes, da ne poslušajo kvant in zaljubljenih pesem; svojega jezika, da se z nobeno prazno marnjo ognjusil ne bo; ohranite nedolžne svoje roke, pa tudi noge, da ne bojo po nevarnih potih hodile. Ne pozabite, da je nad vami vedno božje oko odperto, ki vse vidi in vse vé in je svetleje, kakor sonce. Ne delajte nobenega posebnega znanja z drugim spolom; ker se taka prijaznost dostokrat v duhu začne in vsa nedolžna vidi, pa nesrečno v mesu konča.

Prosim tudi vas, ljubi očetje in matere, ki ste vertnarji bele lilije, oskerbuiki deviške nedolžnosti svojih otrok. Živite sami spodobno v svojem svetem stann, imejte Boga in namen tega stann vedno pred očmi. Dajajte svojim mlajšim lepe nanke in izglede; čujte neprenehoma nad njih zaderžanjem. Ne dovolite, da bi se vaši otroci po vasi potepali, po skrivnih kotih z družimi otroci potikali ali v družini kopat hodili. En sam spriden otrok v vasi, vtegne vse druge popačiti, kakor ena garjeva ovca vso čedo oskruni. Ohranite svojim otrokom ljubo sramožljivost, ktera je angelj varh svete čistosti in kjer se pri otrocih sramožljivost zgubi, tudi angel nedolžnosti od njih zbeži. Nepokorne otroke strahujte; kdor svoje dete ljubi, ga pod šibo ima; sovraži ga, kateri šibo špara.

Prosim še vas, keršanski gospodarji in gospodinje! nikar ne terpite gerdih pogovorov in nesramnega petja pri jedilu ali delu med svojo družino. Gerdo govorjenje in petje je poglaviten vzrok, da je toliko zapeljanih mladenčev in deklet. Kdor k temu molči, se ravno tega greha deležnega stori. Ne pustite ponočnega vsovanja svoji družini; če pazite, da vam divja zver živinčeta ne razterga, morate še bolj čuti, da vam ponočni krokar ktere vaši skerbi izročene duše ne vje. Če svoje hiše ognja varujete, varujte jo še bolj greha. Požgane hiše se postavijo spet in še lepši, kakor so bile popred,—ura zamujena in nedolžnost zgubljena, se ne poverne nobena. Zapeljane osebe so enake od mraza umorjeni cvetoči ajdi,

od gosenc objedenim drevesom, zgubljenim ovcam, ki so sramota svojega kraja in svoje žlahte nesreča.

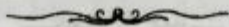
Vas vse prosim, da po svoji moči skerbite, da žlahtne lilije svete nedolžnosti med nami lepo cvetejo — da se svet v čistosti zopet omladi — da bojo imeli angeli toliko več tovaršic na zemlji — in kdaj toliko več v nebesih.

7. Varujmo se tatvine, goljufije pri meri in vagi, krivičnih obrest in dobičkov in vsacega krivičnega poškodovanja našega bližnjega na njegovih pravicah in njegovem premoženju. Kjer je mera, je vera in vaga v nebesa pomaga. Sv. pismo pravi: „Preklet, kateri se z goljufijo peča, in gorje mu, kateri s krivičnim blagom hiše zida. Goljuf bo bogastvo, katero je pogoltnil, iz sebe zmetal; Bog mu ga bo izderl iz oserēja.“ Pregovor resničen je: „Krivično blago nima teka; kakor pride, tako ide; če že krivičniku samemu ne uide, malokdaj do tretjega roda pride. En krivičen krajecar deset pravičnih vje.“ — Greh storjene krivice tudi ni odpuščen, dokler krivica do čistega povernjena ni. Zavolj tega moramo vsakterim pustiti in dajati, kar je njegovega; vsako storjeno krivico pa do zadnjega venarja poverniti; narejeno škodo poravnati, pridno po svojem poklicu delati, in od svojega premoženja tudi vbogajme dajati. „Ce imaš veliko, dajaj veliko; malo pa, če le majhnoto premoreš. Tako si boš nabral zakladov, ki jih rija in molj ne sué, tatje ne izkopljejo in ne ukradejo“; zakladov, ki te bojo v večnost spremili in milostljivo sodbo tebi pridobili.

8. Nikdar po krivem ne pričajmo, nikogar prederzno ne sodimo, ter se varujmo vsake laži, opravljanja, obrekovanja, podpihovanja, ošabnosti in prevzetnosti. Bodimo pa resnični in ponižni v vsem govorjenju, djanju in zaderžanju, in skerbimo za svoje dobro ime ne s prevzetno obleko in baharijo, temuč z lepim, kersanskim vedenjem. Ne čedna podoba, ne zala obleka, temoč lepo zaderžanje dela v resnici lepega človeka. Pamet je bolje, kot žamet.

Po 9. in 10. zapovedi zaterajmo hude misli in krotimo svoje želje do vsega, kar našega ni. „Jaz pa vam povem“, govori Jezus, „kdor osebo družega spola s poželjivostjo pogleda, je ž njo prešestoval v svojem sercu“

(Konce prihodnjič.)

Naznanilo

družbe svetega Mohora.

Razpošiljava letošnjih družbinih bukev čast. gg. dekanijским predstojnikom se pricne v nekoliko dneh.

Vsak ud prejme a) „**Življenje svetnikov**“, b) „**Prilike**“, c) „**Kortonico**“, d) „**Koledarček**“ in e) vsaj ene „**Večernice**“; namesto drugih „**Vecernic**“ se pa pošljejo nekterim novim družnikom kake starše bukvice, ker je bilo letos „**Vecernic**“ premalo tiskanih.

Ker morajo čast. gg. dekanijски predstojniki voznino prejetih bukev sami plačevati, torej prosimo, da jim gg. udje te stroške poverniti blagovolijo; saj pride na vsacega uda komaj 3—4 krajcarje placila, če jih je več v dekaniji.

Ob enem se daje na znanje, da se za tekoče leto ne prejemajo več novi udje, ker bi se jim ne moglo več postreči s knjigami.

V Celovcu na sv. Mohora dan 1866.

Družbin odbor.

